Rok XIII. Warszawa, dnia 20 lipca 1937 r. Nr. 14

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE

ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Józef Rożkowski, Juliusz Zdanowski, Jarosław Żaboklicki.*

Redaktor — *Bolesław Obszyński.*

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 28.—
Półrocznie	„ 14.—
Kwartalnie	„ 7.—
Miesięcznie	„ 3.—
Cena Nr. pojedyńcz.	„ 1.40

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Warszawa, ul. Miodowa 6.

Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520.

Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Przedruk dozwolony za podaniem źródła

CENY OGŁOSZEŃ

Strona w tekście: 300 zł., 1/2 str. 150 zł., 1/4 strony 75 zł. Poza tekstem za stronę 200 zł., 1/2 str. 100 zł., 1/4 str. 50 zł.

Dla Komunalnych Kas Oszczędności bilanse i tabl. (dostarc. bezpośrednio do admin.) za str. 70 zł., 1/2 str. 35 zł., 1/4 str. 20 zł.

Obniżenie stopy procentowej od wkładów

W dniu 7 lipca br. ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25.VI.37 obniżające najwyższe granice odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności, spółdzielniach kredytowych i gminnych kasach pożyczkowo - oszczędnościowych. Nowe maksymalne stawki procentowe w K. K. O. są niższe o ½ — 1% od dotychczas obowiązujących i wchodzą w życie w odniesieniu do wkładów nowych z dniem 1 sierpnia roku bieżącego.

Obniżenie stopy procentowej od wkładów objęło wszystkie instytucje oszczędnościowe i kredytowe w Polsce. Banki prywatne obniżyły z dniem 1 lipca oprocentowanie wkładów o ½ — 1%. Mianowicie banki te płacą obecnie od rachunków bieżących i czekowych a vista 3¼ — 3½% zamiast 3¾ — 4%, od wkładów z wypowiedzeniem 1-miesięcznym obniżono odsetki na 4%, z 3-miesięcznym wymówieniem — na 5% i z 6-miesięcznym na 5½ (dotychczas 6%). Od sum na książeczkach wkładkowych obniżono oprocentowanie z 5½% na 4½%.

Obniżył również oprocentowanie wkładów Bank Gospodarstwa Krajowego. Nowe stawki Banku wynoszą: od wkładów oszczędnościowych 3½% — zamiast 4%, od wkładów z wymówieniem 1-miesięcznym 3% (zamiast 3¼%), z 3-miesięcznym — 3½% (dawniej 4%) i z 6-miesięcznym — 4½, zamiast 5%, oprocentowanie rachunków czekowych obniżono z 2¾ na 2½%.

Obniżka stawek P. K. O. wyniosła ½%, mianowicie z 4 na 3½% przy wkładach oszczędnościowych.

Wspomniane rozporządzenie ustaliło maksymalne stawki procentowe w K. K. O. większych na 5%, w kasach mniejszych (z wkładami do pół miliona zł), spółdzielniach i gminnych kasach pożyczkowo - oszczędnościowych — na 5½% w stosunku rocznym.

Zróżniczkowanie stopy procentowej w K. K. O. w zależności od różnego rodzaju wkładów rozporządzenie powierzyło Związkom K. K. O. Związki te przesłały już Min. Skarbu do zatwierdzenia swe propozycje, które w ciągu 15 dni od daty zatwierdzenia stają się dla kas obowiązujące. Wg naszych informacji, projekty Związku Warszawskiego i Lwowskiego przewidują następujące zróżniczkowanie:

		Kasy większe	*Kasy mniejsze*
wkłady	oszczędn. a vista	do 4%	do 4½%
„	oszczędn. wiązane i terminowe do 1 miesiąca	„ 4½%	„ 4¾%
„	oszczędn. terminowe do 3 miesięcy	„ 4¾%	„ 5%
„	oszczędn. terminowe ponad 3 miesiące	„ 5%	„ 5½%
„	w rach. bież. a vista	„ 3½%	„ 4½%
„	„ „ „ z terminem ponad 1 miesiąc	„ 4½%	„ 4¾%

Oprocentowanie wkładów w złotych w złocie zaproponowano o 1% niższe, zaś dolarowych, które jeszcze nie zostały zlikwidowane, o 2% niższe od wkładów złotowych.

Związek Śląski, na którego terenie działają wyłącznie niemal kasy większe, zaproponował stawki od wkładów oszczędnościowych analogiczne, jak stawki Zw. Warszawskiego i Lwowskiego dla kas większych; jedynie stopę procentową od rach. bieżących i czekowych zaproponował dla swych kas niżej, mianowicie na 3%.

Związek Poznański zaproponował stawki niższe: oszczędnościowe a vista 3½%, rach. bieżące i czekowe 2½%.

Z powyższego możemy stwierdzić, że: 1) obniżka oprocentowania jest powszechna, 2) największą obniżką dotknięte są wkłady w mniejszych kasach oszczędności, spółdzielniach i kasach gminnych, 3)

oprocentowanie wkładów w K. K. O. zostało na ogół zrównane ze stawkami banków prywatnych, przy czym niektóre stawki banków są wyższe od stawek K. K. O., 4) różnica oprocentowania wkładów w P. K. O. w stosunku do wkładów w kasach komunalnych zmalała do ½% (na terenie Wielkopolski i Pomorza znikła zupełnie).

*

* *

Obniżenie stopy procentowej jest zdarzeniem doniosłym na naszym rynku pieniężnym, a może się odbić korzystnie również na rynku kapitałowym. Przeprowadzona obniżka nastąpiła w okresie znacznego upłynnienia rynku pieniężnego. Trwający od nowego roku ciągły przyrost wkładów we wszystkich instytucjach finansowych nie tylko zdołał naprawić straty, jakie instytucje te w roku ubiegłym poniosły i sprowadzić z powrotem do kas stezauryzowane kapitały, ale dał realną nadwyżkę kapitałów pieniężnych, jakie dzięki poprawie koniunktury i wzrostowi dochodów ludności niewątpliwie się tworzą. W tych warunkach obniżka stopy procentowej znajduje uzasadnienie w sytuacji gospodarczej kraju.

Jednakże decyzja obniżenia oprocentowania wkładów podyktowana została również innymi względami. Jak wynika z oświadczenia zastępcy dyrektora departamentu ogólnego Ministerstwa Skarbu, p. J. Rakowskiego, które podajemy na innym miejscu, obniżenie stopy procentowej jest posunięciem mającym na widoku cele dalsze, zmierzające do uporządkowania stosunków kredytowych i naprawy struktury naszego rynku pieniężnego i kapitałowego.

Rynek pieniężny w Polsce koncentruje dotychczas głównie kapitały krótkoterminowe, gromadzące się w postaci wkładów. Wkłady te przy tym mają w coraz większym stopniu charakter lokat płatnych a vista, bez wypowiedzenia. Jest to częściowo wynikiem koniuktury zwyżkowej, ożywienia procesów gospodarczych. W tych warunkach jednak instytucje pieniężne mogą rozwijać głównie kredyt gotówkowy krótkoterminowy, a tylko nieznaczne sumy lokują w kredytach emisyjnych, tymbardziej, że pozycje zamrożonych aktywów są wciąż jeszcze poważne. Z drugiej strony ostrożna i z konieczności mało liberalna polityka kredytowa banków i kas oszczędności musi dyktować dużą selekcję wśród osób ubiegających się o kredyty i udzielanie ich jedynie osobom dającym pełne zabezpieczenie i gwarancje. W rezultacie w okresie poprawy gospodarczej i większego z natury rzeczy zapotrzebowania na kredyty, mamy do zanotowania dość często spotykany objaw gromadzenia się w instytucjach kredytowych mniejszych lub większych sum, których nie można wprowadzić do obrotu gospodarczego w formie zdrowego kredytu.

Tymczasem poprawa koniunktury wymaga nie tylko środków obrotowych, ale przede wszystkim kapitałów długoterminowych na różne inwestycje. Do alimentowania inwestycyj nadaje się najlepiej, jako najdogodniejszy i normalnie najtańszy, kredyt w formie emisji obligacji i papierów dywidendowych. W naszych obecnych warunkach kredyt emisyjny nie może się rozwijać. Naturalne jego źródło — prywatni kapitaliści i szerokie rzesze drobnych ciułaczy — stronią od rynku papierów wartościowych, mimo ich wielkiej rentowności. Skazany na czerpanie środków z tzw. rynku sztywnego (P. K. O., ubezpieczenia społeczne) kredyt emisyjny nie ma szerszych widoków rozwoju i ogranicza się przy tym niemal wyłącznie do papierów publicznych.

Odpowiednikiem tej sytuacji są niskie i często wahające się kursy papierów procentowych, zarówno prywatnych jak publicznych, a już katastrofalnie niski poziom akcyj przemysłowych. Niewątpliwie obok przyczyn głębszych, strukturalnych, duży wpływ na taki stan rynku kapitałowego wywarły dwa fakty z niedawnej przeszłości. Z jednej strony akcja oddłużeniowa rolnictwa poderwała zaufanie do listów zastawnych, będących przed wojną najpopularniejszą lokatą oszczędności, a z drugiej strony konieczna ze względów skarbowych konwersja pożyczek państwowych nie mogła nie odbić się ujemnie, przynajmniej przejściowo, na ich kursie, tj. chęci nabycia.

Temu niepomyślnemu stanowi rzeczy stara się m. in. zaradzić ostatnie obniżenie stopy procentowej od wkładów. Ma ono przyczynić się do wzbudzenia większego zainteresowania papierami wartościowymi i skierowania nadwyżki przyrostu oszczędności na rynek kapitałowy, aby w ten sposób stworzyć podstawy dla finansowania koniunktury. Chodzi z jednej strony o zrównanie stopy procentowej płaconej przez instytucje pieniężne od wkładów z obniżonym na skutek konwersji oprocentowaniem papierów wartościowych, a z drugiej strony przez zmniejszenie rentowności wkładów, skłonić posiadaczy oszczędności do nabywania tych papierów, dających większe korzyści.

Oczywiście drobnemu kapitaliście chodzi przede wszystkim o bezpieczeństwo lokaty, jej rentowność stoi na drugim planie. Takie nastawienie oszczędzającego ma jednak pewne granice. Zbyt niskie oprocentowanie wkładu może go skłonić albo do tezauryzacji, albo do bezpośrednich lokat rzeczowych czyli inwestycyj, albo wreszcie do nabywania papierów wartościowych. Atrakcją, jeśli chodzi o te ostatnie, jest dlań nie tyle wysoka ich rentowność, co raczej pewność, że w razie ich sprzedaży otrzyma kapitał nie mniejszy od ceny ich nabycia, słowem — możliwie wysoki ich kurs przy niewielkich wahaniach. Poprawa kursu papierów wartościowych jest właśnie aktualnym zadaniem polityki Min. Skarbu. „Ważnym czynnikiem w tej akcji — jak wynika z oświadczenia p. dyr. Rakowskiego — mogą być publiczne i pozostające pod wpływem państwa instytucje finansowe. Chodzi o to, aby instytucje te w sposób trwały mogły pojawić się na giełdzie, jako nabywcy papierów procentowych".

W świetle tej polityki Min. Skarbu, polityki obliczonej na daleką metę, obniżenie oprocentowania wkładów jest posunięciem logicznym. Że może ona prowadzić do celu, dowodzi notowana ostatnio na naszych giełdach pieniężnych zwyżka kursów papierów procentowych.

*

* *

Powstaje jednak pytanie, jak odbije się obniżka stopy procentowej od wkładów na komunalnych kasach oszczędności? Na pytanie to trudno dać pewną odpowiedź. Zasadniczo biorąc, powszechna obniżka oprocentowania wkładów w dobie ich znacznego przyrostu nie powinna pociągnąć żadnych następstw uje-

mnych. Przy zaufaniu do stałości waluty i wzrastających dochodach, zmniejszona marża korzyści na oprocentowaniu mogłaby teoretycznie pobudzić nawet część wkładców do tym większego oszczędzania w kasach, aby dzięki zwiększonym oszczędnościom wyrównać w rezultacie uszczerbek na procentach. Jest to jednak możliwość teoretyczna. W praktyce decydujący wpływ na sytuację wkładów w K. K. O. wywrze dalsze kształtowanie się ogólnej koniunktury gospodarczej w kraju. Rozwój jej obecnie odbywa się w tempie zwolnionym, m. in. skutkiem trudności jej finansowania. Stworzenie podstawy dla szerszych kredytów inwestycyjnych może tempo jej przyśpieszyć. O tym zaś, jaki istnieje związek między poprawą gospodarczą a rozwojem wkładów, pisaliśmy już na łamach „Oszczędności" *). Na razie przynajmniej obniżenie oprocentowania wkładów zwiększy automatycznie marżę między stopą procentową czynną i bierną, poprawiając rentowność kas komunalnych.

B. Obszyński.

---

*) Por. mój artykuł „Wkłady oszczędnościowe a koniunktura gospodarcza", „Oszczędność", Nr 21 i 22 z 1936 r.

O racjonalne przygotowanie materiałów propagandowych na Dzień Oszczędności

(Na marginesie ankiety Samorządowego Instytutu Wydawniczego).

Choć dalekim jest jeszcze dzień naszego święta, 31 października — Dzień Oszczędności — tym niemniej już dzisiaj na czasie będzie dorzucić kilka uwag z terenu o konieczności racjonalnego przygotowania się do niego.

Jakkolwiek propaganda oszczędności, wyszukiwanie i stosowanie jej najlepszych sposobów i metod w zależności od wymogów terenu, jest codzienną troską każdego z nas — Dyrektorów Zarządzających K. K. O., to jednak zauważyć trzeba, że największe jej nasilenie przypada na Dzień Oszczędności.

Na okres czasu poprzedzający bezpośrednio nasze święto oszczędności przypada zwykle cała praca organizacji propagandy, tworzy się komitety obchodu Dnia Oszczędności, wzgl. uaktywnia się istniejące przy kasach stałe komitety propagandowe, obmyśla się środki i nakreśla się plany propagandy. Nic więc dziwnego, że w tym okresie zwiększonego zapotrzebowania ze strony kas na materiały propagandowe zwracają się do kas różne firmy i biura reklamy proponując nabycie i zastosowanie różnych nowych pomysłów w dziedzinie propagandy.

Ta dorywczość jednak opracowywania materiału propagandowego, bez głębszego jego przemyślenia, z drugiej zaś strony odkładanie zaopatrzenia się przez K. K. O. w odpowiedni materiał propagandowy na ostatnią chwilę prowadzi do tego, że bardzo często posługujemy się środkami reklamy i propagandy oszczędności miernymi, słabymi, nie odpowiednimi dla danego środowiska, tak że wyłożony na ten cel kapitał zużyty zostaje często nieracjonalnie, a przynajmniej mało produktywnie.

Skuteczność reklamy i propagandy jest dzisiaj powszechnie znana, doceniana, wszystkim nam wiadomo, że w czasie największego nasilenia kryzysu gospodarczego szereg K. K. O. dzięki umiejętnie przeprowadzonej propagandzie nawet znacznie powiększył wkłady oszczędnościowe. Nawoływanie czy przekonywanie kas o celowości i potrzebie intensywnej propagandy wydaje się dzisiaj zbyteczne. Natomiast nie od rzeczy będzie, przy powszechnym zapotrzebowaniu na materiał propagandowy, zastanowić się nad jego racjonalnym przygotowaniem.

Nie będę tutaj poruszać sprawy propagandy słownej w formie odczytów, pogadanek, dyskusyj specjalnie wywoływanych, która zresztą odgrywa ważną rolę, chodzi mnie bowiem o przygotowanie materiału propagandowego w ścisłym tego słowa znaczeniu. Rozumię przez to przede wszystkim ulotki, broszury, wydawnictwa książkowe, afisze barwne, skarbonki, odznaki, reklamowe materiały piśmienne, jak ołówki, pióra i inne, radio, kino, oświetlenia itp.

Dotychczas K. K. O. zaopatrywały się w materiał propagandowy w sposób dosyć chaotyczny, nieplanowy. Nie ma dotychczas firm, które by się zajmowały specjalnie opracowywaniem takiego materiału, toteż K. K. O. zmuszone były do wyboru w małym asortymencie, a nie mając innej drogi wyjścia niejednokrotnie nabywały materiał nie całkiem dostosowany do właściwego celu, względnie przygotowywały go we własnym zakresie.

Tak jedna jak i druga droga jest zupełnie błędna i niewystarczająca i powinna ulec radykalnej zmianie.

Opracowywanie materiału propagandowego nie jest rzeczą łatwą, wymaga bowiem specjalnego oddania i zainteresowania się tą sprawą, dużego nakładu pieniężnego i nie wolno obarczać tym i tak przeciążonych codzienną żmudną pracą Dyrekcji K. K. O. Materiał opracowywany we własnym zakresie przez K. K. O. jest albo zbyt drogi, gdyż jedynie duży nakład obniża koszt wydawnictwa, a K. K. O. nie mogą zajmować się handlem tego rodzaju wydawnictw, albo też — o ile K. K. O. nie chcą czy nie mogą pozwolić sobie na zbyt duże wydatki, otrzymują materiał nie zbyt efektowny, często tandetny, a tym samym chybiający celu.

K. K. O. z roku na rok podwyższają swe preliminarze na propagandę czyniąc to we własnym dobrze zrozumianym interesie, a ogólna łączna kwota ich wydatków stwarza możliwość wytworzenia po prostu specjalnego działu tego przemysłu.

Jeżeli przyjąć tę tezę za możliwą do zrealizowania, nasunęłoby się od razu pytanie, komu należy powierzyć tę pracę, kto byłby w pierwszym rzędzie upoważniony do jej podjęcia? Łatwo rozwiązać by

można to zagadnienie pozostawiając je prywatnej inicjatywie handlowej, jednakże istnieje dużo specyficznych względów, które nie pozwalają tak łatwo nad tym pytaniem przejść do porządku dziennego.

Zagadnienie propagandy oszczędności to zagadnienie wielkie, różnorakie, dostosowywane być musi umiejętnie do warunków i wymogów terenowych, stąd też ten, kto by się podjął przygotowywania materiału propagandowego, *nie może być przygodnym handlowcem wzorującym się jedynie na reklamie handlowej, a przeciwnie musi być nieodłącznie związany z całym zagadnieniem organizacji oszczędności i stale informowany o wszystkich jej przejawach.*

W pracy tej przeto udział wziąć winny wszystkie K. K. O., a wykonawcą faktycznym musi być instytucja przez K. K. O. wspólnie do tego celu powołana. K. K. O. stykające się codziennie z zagadnieniem propagandy w jej rozlicznych przejawach, z potrzebami i efektami propagandy w terenie, mogą jedynie nadawać właściwy kierunek propagandzie i wpływać na racjonalne i dostosowane do tego przygotowanie materiału propagandowego. Zdarzenia i hasła zaobserwowane na terenie jednej K. K. O. winny znaleźć realizację w artystycznie przygotowanym materiale propagandowym dla użytku i wykorzystania przez inne K. K. O. Musi się znaleźć platforma wspólnego porozumienia, dzielenia się swymi spostrzeżeniami, uwagami, by dochodzić do coraz lepszych wyników w zakresie przygotowywania skutecznego materiału propagandowego.

W trakcie pisania mych uwag, którymi chciałem podzielić się z Kolegami Dyrektorami innych kas, doszło mych rąk pismo Samorządowego Instytutu Wydawniczego oraz dołączona do niego ankieta. Wobec tego, że zarówno w piśmie jak i ankiecie Instytutu znalazłem jakby potwierdzenie słuszności mych poglądów, pozwolę sobie nieco zatrzymać się nad nią i dalsze swe rozważania i uwagi podać w formie odpowiedzi na tę ankietę.

Pismo skierowane do Dyrektorów Zarządzających K. K. O. zredagowane zostało jasno, gdyż daje ono genezę powstania, określa cele Samorządowego Instytutu Wydawniczego i podaje do naszej wiadomości nazwiska założycieli i udziałowców, którymi są: Związek K. K. O. w Warszawie i instytucje mające tak bliski kontakt z K. K. O., jak Polski Bank Komunalny, Związek Powiatów R. P. i Zrzeszenie Gospodarcze Samorządu Terytorialnego. Celem Samorządowego Instytutu Wydawniczego w odniesieniu do zagadnienia oszczędności jest wydawanie czasopisma fachowego dla kas, zaopatrywanie K. K. O. w niezbędne druki kancelaryjne i rachunkowe i przygotowywanie materiału propagandowego dla K. K. O. W piśmie Samorządowy Instytut Wydawniczy uskarża się na zbyt luźny dotychczas kontakt z K. K. O., nie negując własnej w tym winy z braku dostatecznie spoistej i sprawnej organizacji wewnętrznej; by jednak więzy te zacieśnić po przeprowadzeniu reorganizacji wewnątrz Instytutu, załącza ankietę, która by w konsekwencji doprowadzić mogła do wytyczenia najlepszej linii postępowania i programu prac.

Inicjatywę Samorządowego Instytutu Wydawniczego powitać muszę z zadowoleniem, gdyż znajduję tutaj odpowiedź na postawione poprzednio przeze mnie pytanie, komu K. K. O. powinny powierzyć tak ważną pracę racjonalnego przygotowywania materiału propagandowego w zakresie oszczędności. Niewątpliwie Samorządowy Instytut Wydawniczy, z uwagi na charakter instytucyj — udziałowców jak i zakres swych prac, zdaje się być najbardziej do tego powołany.

W zakresie mego zainteresowania w odniesieniu do niniejszego artykułu dotknę tylko czterech pytań ankiety (pozostawiając resztę do bezpośredniej pisemnej odpowiedzi), a mianowicie pytania 2, 5, 6 i 7-go, tj. oceny dotychczasowej współpracy K. K. O. z Samorządowym Instytutem Wydawniczym, oceny dotychczasowych materiałów propagandowych i projektów własnych K. K. O. w tym przedmiocie, jak również projektu kontaktu K. K. O. z Samorządowym Instytutem Wydawniczym.

Szczere i otwarte poddanie krytyce dotychczasowej działalności w zakresie współpracy handlowej z K. K. O. daje rękojmię, że Samorządowy Instytut Wydawniczy szczerze i rzetelnie chce dalszej współpracy z K. K. O., chętnie wykorzystując głosy tej krytyki ku swemu usprawnieniu. Samorządowy Instytut Wydawniczy był jedną z tych nielicznych firm, które zajmowały się przygotowywaniem materiału propagandowego, lecz praca ta prowadzona była dorywczo, bez głębszego planu, a co najważniejsze, bez ścisłego kontaktu w zakresie samego projektowania prac z K. K. O. Dalsze pytania ankiety wskazują na to, że Samorządowy Instytut Wydawniczy sam ten błąd zauważył i dąży do jego naprawy przez chęć ścisłej współpracy z K. K. O. Nie chcąc dalej poddawać krytyce te czy inne prace, czy współpracę Samorządowego Instytutu z K. K. O., wierząc, że przy obopólnych dobrych chęciach wydać ona może znakomite wzajemne rezultaty, a K. K. O. dać niezastąpionego wykonawcę materiału propagandowego, pragnę nakreślić kilka wytycznych, które mieszcząc się w odpowiedziach ankiety będą zarazem wykładnią mych uwag, zamierzonych w tytule mego artykułu.

Wytyczne te ujmuję lapidarnie w sposób następujący:

I. Samorządowy Instytut Wydawniczy, jako instytucja uznana przez Związki K. K. O. jak i poszczególne K. K. O., objąć powinien całokształt prac przygotowywania materiałów propagandowych w zakresie oszczędności.

II. Celem najbardziej właściwego przepracowania projektów materiałów propagandowych, Samorządowy Instytut Wydawniczy winien utrzymywać jak najściślejszy kontakt z K. K. O., które wzajemnie będą swe spostrzeżenia, uwagi i projekty komunikować Samorządowemu Intytutowi Wydawniczemu.

III. Projekty materiałów propagandowych w różnych koncepcjach poddaawne będą ocenie specjalnej komisji, złożonej z delegatów Związków K. K. O. i innych działaczy oszczędnościowych i przez nią akceptowane.

IV. Celem ustalenia wysokości nakładu czy zapasu materiałów propagandowych, wzory zaakcepto-

wane przez tę komisję przesyłane będą do K. K. O. wraz z podaniem cen dla uskutecznienia zamówień.

V. Sprawozdania komisji podawane będą do wiadomości K. K. O. w formie komunikatów w prasie fachowej.

Na tym kończę. Temat jest aktualny, a opracowanie ankiety tak szczęśliwie pomyślanej przez Samorządowy Instytut Wydawniczy może nasunąć dużo nowych myśli i rozwiązań. Życzeniem jednak wszystkich K. K. O. być powinno, by opracowanie to nastąpiło jak najprędzej, tak aby Dzień Oszczędności święcony w roku bieżącym dał już konkretne rezultaty tej pracy.

J. K.

Problem oddłużenia rolnictwa w kasach jugosłowiańskich

Jednym z najważniejszych zagadnień jugosłowiańskich kas oszczędności jest oddłużenie rolnictwa. Z okazji zbliżającego się walnego zgromadzenia Zrzeszenia Słowiańskich Kas Oszczędności, które odbędzie się w początkach września w Zagrzebie, pożyteczne będzie przedstawić w krótkości tę sprawę [1].

Ogromna zniżka cen płodów rolnych wiodąca rolników do ruiny wytworzyła sytuację, uniemożliwiającą im wywiązanie się z zobowiązań zaciągniętych w okresie dobrych cen i dochodów. Celem ulżenia rolnictwu Jugosławia wprowadziła powszechne moratorium. Zawieszenie spłat zobowiązań ludności rolniczej stanowiącej ogromną większość musiało spowodować duże następstwa. Prawo o ochronie rolników zamieniło się w akt umorzenia długów większości dłużników w kraju. W konsekwencji wierzyciele wstrzymali się zupełnie od udzielania nowych kredytów rolnictwu. Takie zaburzenie w stosunkach między wierzycielami i dłużnikami szczególnie ostro musiało się odbić na instytucjach kredytowych. Udzielenie dłużnikom moratorium musiało w rezultacie doprowadzić do rozciągnięcia moratorium na zobowiązania tych instytucji względem wkładców. Prawo specjalne o ochronie instytucji kredytowych uratowało niewątpliwie znaczną ich liczbę od załamania, jednakże zawieszenie wypłat przez dłużników i instytucje kredytowe zachwiało na długi okres czasu zaufaniem publiczności do banków prywatnych, a częściowo i kas oszczędności.

Moratorium dla długów rolniczych ogłoszono 20 kwietnia 1932 r. Następnie przedłużano je parokrotnie, aż zastąpiono je prawem o likwidacji długów rolniczych, które ustaliło plan ich amortyzacji w ciągu lat 12. Rozwiązanie to nie zadowoliło opinii publicznej. Z jednej strony domagano się zastosowania indywidualnego oddłużenia, z drugiej strony żądano, aby samo państwo zajęło się bezpośrednio likwidacją długów rolniczych, w obawie, że zdemoralizowani przez moratorium rolnicy nie zachcą bez specjalnego nacisku spłacać rat amortyzacyjnych.

Rozporządzenie z 26 września 1936 r., uwzględniając po części powyższe stanowisko opinii publicznej, przyniosło radykalne rozwiązanie zagadnienia. W myśl rozporządzenia, kapitał wszystkich długów danego rolnika podległych moratorium stanowi wraz z narosłymi odsetkami globalną sumę jego zadłużenia. Każdy dłużnik korzysta z obniżenia tej sumy o 25%. Większa redukcja zadłużenia, sięgająca do 50%, może być przyznaną rolnikom drobnym, nadmiernie zadłużonym. Pierwotni wierzyciele mają odstąpić swe wierzytelności Uprzywilejowanemu Bankowi Rolnemu (P. A. B.). Bank ten ściąga od dłużników raty amortyzacyjne, uciekając się w razie potrzeby do środków egzekucji skarbowej. W zamian za scedowaną na rzecz Banku Rolnego wierzytelność wierzyciel otrzymuje 25% należności w obligacjach państwowych, reszta sumy tj. 50% pierwotnej wierzytelności Bank Rolny zapisuje wierzycielowi na jego rachunek, płatny w 14 ratach rocznych, oprocentowany na 3%. Wierzyciel może na życzenie otrzymać na pokrycie tego rachunku bony Banku Rolnego, które będą mogły być lombardowane w Banku Narodowym.

Instytucja wierzycielska ponosi straty wynikłe z redukcji wierzytelności rolniczych — do wysokości swych rezerw i 50% swego kapitału. Jeżeli łączna suma strat przekroczy powyższe granice, różnicę pokrywa państwo oddając instytucji kredytowej odpowiednią sumę swych obligacji specjalnych.

Wg ankiety P. A. B. zadłużenie rolnictwa wynosiło 6,9 miliardów dinarów, z czego 32,1% przypada na kredyt zorganizowany. Natomiast wierzytelności instytucyj, które skorzystały ze specjalnej ochrony w stosunku do wkładców, wynoszą tylko 17,2% zadłużenia rolnictwa. Na 682 banków akcyjnych i komunalnych kas oszczędności 316 skorzystało z ochrony.

Ochrona obejmuje operacje dokonane przed udzieleniem tej instytucji moratorium. Z tego powodu każda instytucja korzystająca z ochrony musi prowadzić odrębną księgowość dla obu grup operacji i sporządzać 2 bilanse. Wypłata wkładów następuje w miarę upłynnienia aktywów. Wkłady późniejsze nie podlegają moratorium. Instytucje korzystające z ochrony podlegają kontroli Ministra Handlu i Przemysłu, który wykonywa ją przez specjalnych komisarzy.

Wprowadzenie ochrony instytucji kredytowych musiało się odbić na psychologii wkładców. Objawiło się to w dużym wzroście wkładów w bankach państwowych, a spadku ich w bankach prywatnych.

Jak odbiło się oddłużenie rolnictwa specjalnie na kasach oszczędności? Otóż należy stwierdzić, że w specjalnie ciężkiej sytuacji znalazły się kasy najstarsze i najzasobniejsze, mianowicie na obszarze dawnej Słowenii, obecnie Drawskiej banowinie. Kasy te, zwłaszcza mniejsze, udzielały rolnikom znacznych pożyczek i to przeważnie na dłuższe terminy, w formie hipotecznej. Termin płatności dochodził do 25 —

---

1) Informacje poniższe zaczerpnięto z artykułu Wład. Rosenberga „La situation économique de la Yougoslavie" (Revue Economique Internationale, Juin 1937) oraz z artykułu „Sztedionice i likvidacija zemljoradniczkih dugova" (Vesnik Saveza Sztedionica Kralj. Jugoslavije, Nr 16, 1937).

30 lat. Oprocentowanie wynosiło przeciętnie 8%. Wg danych Banku Narodowego suma kredytów rolniczych w tych kasach wynosiła w końcu 1935 r. 116,8 miln. dinarów, a więc przeszło 11% wkładów. Należy jednak pamiętać, że większe kasy posiadały kredytów rolniczych b. mało, podczas gdy kasy mniejsze większość pożyczek ulokowały w rolnictwie. W niektórych kasach pożyczki rolnicze stanowią przeszło 80% sumy wkładów, a w jednej nawet 90%.

Jednakże suma globalna kredytów rolniczych w kasach słoweńskich znacznie spadła, gdyż kasy przeprowadziły ścisłą kontrolę zaświadczeń wydawanych dłużnikom przez gminy, stwierdzających, że są rolnikami, a więc podlegają oddłużeniu. Wg najświeższych danych kasy słoweńskie przekazały Bankowi Rolnemu wierzytelności rolniczych za 85,5 miln. dinarów. Nie są to dane ostateczne, gdyż wiele wierzytelności znajduje się niejako w zawieszeniu skutkiem tego, że kasy zakwestionowały odnośne zaświadczenia gmin skierowując sprawy na drogę sądową.

Obok zamrożenia części aktywów oddłużenie rolnictwa pociągnęło za sobą zmniejszenie rentowności kas. W kasach, w których kredyty rolnicze stanowią 70 i więcej procent wkładów, rentowność ta jest poważnie zagrożona, kasy te bowiem nie będą mogły pokryć swych kosztów różnicą między oprocentowaniem wkładów — 2% a dochodami z odsetek — 3% płaconych im przez P. A. B. 16 kas słoweńskich, które skorzystały z ochrony prawnej należą przeważnie do tej kategorii, która ma najwięcej kredytów rolniczych. Dzięki niskim kosztom handlowym kasy te, płacąc od wkładów dzięki ochronie tylko 2%, niekiedy 2½%, a wyjątkowo 4%, mogą jeszcze pracować bez deficytu.

Podobnie jak w kasach słoweńskich przedstawia się sprawa w kasach oszczędności dawnej Dalmacji (Primorska banowina) i Wojewodiny. I one udzieliły dużych pożyczek rolnictwu, przeważnie na dłuższe terminy. W lepszym położeniu znajdują się już kasy działające na terenie dawnej Serbii. Wg wyżej podanej statystyki Banku Narodowego kasy poza Słowenią posiadały prawie 70 miln. dinarów kredytów rolniczych.

Można więc przyjąć, że globalna suma kredytów rolniczych podlegających oddłużeniu wynosi we wszystkich kasach jugosłowiańskich ok. 150 — 160 miln. din. Przy ogólnej sumie wkładów w wysokości 2.116,3 miln. din. — kredyty rolnicze nie są więc zbyt wielkie. Zagadnienie jednak polega na tym, że suma ta nie rozkłada się na wszystkie kasy równomiernie, lecz przypada głównie na kasy małe, które w tej sytuacji wymagają szybkiej pomocy. Pomoc ta potrzebna jest przede wszystkim na pokrycie kosztów handlowych, a następnie na wypłatę wkładów i to co najmniej 15 — 20% ich stanu. Dzięki wypłacie wkładów kasy te będą mogły odzyskać zaufanie społeczeństwa i podjąć z powrotem normalną działalność, która umożliwi im pokrywanie wydatków administracyjnych.

W tym celu kasy jugosłowiańskie wysuwają następujące postulaty:

1. Uprzyw. Bank Rolny winien wypłacać kasom zaliczki na pierwszą ratę roczną w myśl art. 30 rozp. o likwidacji długów rolniczych. Obecnie P. A. B. rozpoczął już wypłatę tych zaliczek kasom.

2. Bank Narodowy, a ewent. i inne banki państwowe, winien co rychlej uruchomić dla kas kredyt lombardowy pod zastaw obligacji państwowych, które mają być wydawane kasom w myśl art. 10 i 11 rozp. o likwidacji długów rolniczych, oraz pod zastaw bonów P. A. B. (art. 18 tegoż rozp.). Kredyt ten winien być oprocentowany nie wyżej niż 3%, zgodnie z obietnicą rządu. Ponieważ zaś procedura przekazywania przez instytucje wierzycielskie Bankowi Rolnemu swych wierzytelności rolniczych odbywa się b. powoli (P. A. B. przeprowadza dokładną kontrolę przed zapisaniem równowartości na rachunek tych instytucji), kasy domagają się, aby Bank Narodowy udzielał im kredytu na razie pod zastaw kwitów P. A. B.

3. Zniesienie ochrony kas oszczędności winno się odbywać stopniowo. Przy wznowieniu wypłaty wkładów kasy będą mogły pokryć swe deficyty budżetowe w ciągu 2 — 3 lat. W międzyczasie jednak przy nagłym zniesieniu ochrony instytucji wierzycielskich mogłoby się pogorszyć położenie wielu kas oszczędności i załamać się ich rentowność, gdyby musiały one od razu podwyższyć oprocentowanie wkładów do normalnego poziomu, tj. 4 — 5%.

4. Kasy mniejsze, których zadłużenie rolnicze przekracza 70% wkładów winny otrzymywać w okresie 2 — 3 lat pewną niewielką pomoc z funduszów publicznych na pokrycie niedoborów budżetowych.

5. Należy nie dopuszczać do likwidowania kas w związku z ich stratami na oddłużeniu rolnictwa. Sumy potrzebne na pokrycie tych strat są niewielkie, a całkiem niewspółmierne z milionowymi sumami, które kasy słoweńskie musiały odpisać na swych papierach wartościowych, nie otrzymując od państwa należnej im pomocy.

6. Należy umożliwić kasom ponowne zbadanie zaświadczeń wydawanych dłużnikom przez urzędy gminne, a wobec częstych wypadków odrzucania przez sądy jako nieuzasadnionych skarg kas kwestionujących owe zaświadczenia — należałoby ewent. umożliwić kasom apelację do sądów okręgowych.

Szereg innych jeszcze postulatów wysuwają kasy jugosłowiańskie, jak np. w sprawie kosztów sądowych i egzekucyjnych, podatków itp., które jednak dla czytelnika polskiego są mniej interesujące.

Postulaty te jako słuszne i oparte często na obietnicach i przyrzeczeniach rządu, będą niewątpliwie, przynajmniej w części zrealizowane. Już obecnie jednak są oznaki, że kasy oszczędności w Jugosławii opanowały trudną sytuację wytworzoną tak radykalnym oddłużeniem rolnictwa i znajdują się na progu nowego rozwoju. Spodziewane wydanie nowego jednolitego prawa o kasach rozwój ten niewątpliwie przyśpieszy. Notowany ostatnio przyrost wkładów, nawet w kasach Drawskiej banowiny, jest pomyślnym objawem.

O. Reda

Notatki i uwagi

Zadania gospodarcze rządu w chwili obecnej.

Zastępca dyrektora departamentu ogólnego Ministerstwa Skarbu, p. J. Rakowski, wygłosił w dn. 30.VI br. przed mikrofonem Polskiego Radia odczyt o aktualnych problemach i zadaniach gospodarczych rządu w najbliższym okresie. Odczyt ten, zawierający m. in. uzasadnienie obniżki stopy procentowej, podajemy wg streszczenia „Czasu“ (Nr 178 z dn. 2.VII.37).

W sprawie rynku pieniężno - kredytowego od dłuższego czasu prowadzone są systematyczne prace nad uporządkowaniem tego rynku i przywróceniem mu właściwej roli w życiu gospodarczym. Z sytuacji kryzysowej, nienormalnej, jaka wytworzyła się na tym rynku, musimy powrócić i powracamy powoli do sytuacji normalnej. Tę normalną sytuację charakteryzować musi przede wszystkim atmosfera, w której na rynku pieniężno - kredytowym odbywać się będzie stały przyrost kapitałów i wzrastająca ich podaż. Zaznaczając, że kapitał tworzy tylko praca i odrzuca go rosnący i bazujący się na tej pracy dochód społeczny, a sama maszyna drukarska nie stworzy nigdy kapitału i nie zastąpi twórczej inteligencji ludzi, prelegent stwierdził, że na polskim rynku pieniężno - kredytowym rosną i pojawiają się nowe kapitały, a to na skutek odbywających się powszechnie procesów detezauryzacji oraz faktu, że dochód społeczny w Polsce stale i poważnie wzrasta. Bank Polski w ostatnich czasach skupuje dość znaczne ilości złota z podaży wewnętrznej. Jednocześnie obserwujemy stały i poważny wzrost wkładów bankowych.

W ślad za tym musi iść powrót do normalnego kredytowania obrotów gospodarczych. Jako jedno z najbliższych zadań występuje dążenie do tego, aby rozszerzyć po obu stronach — czynnej i biernej — działalność instytucyj kredytowych oraz aby ustalić właściwy stosunek stopy rentowności uzyskiwanej z wkładów pieniężnych, papierów procentowych i akcji przemysłowych. Na linii tej akcji leży coraz bardziej systematyczne oddziaływanie Ministerstwa Skarbu w kierunku podniesienia kursu państwowych papierów procentowych. Ważnym czynnikiem w tej akcji, obok oddziaływań samych obywateli, którzy poszukują lokat dla swych kapitałów w papierach procentowych, mogą być publiczne i pozostające pod wpływami państwa instytucje finansowe. Chodzi o to, aby instytucje te w sposób trwały mogły się pojawić na giełdzie, jako nabywcy papierów procentowych. Ministerstwo Skarbu — na razie w skromnych rozmiarach — uruchamia zarządzenia idące w tym kierunku. Również rewizji poddane będą wymienione relacje stopy rentowności pomiędzy wkładami i oprocentowaniem papierów. Konsekwencją tej akcji winno być większe zainteresowanie się kapitałów przemysłem, tj. obligacjami i akcjami przemysłowymi, dla których nie było dotychczas dostatecznego klimatu. Prelegent dał wyraz przekonaniu, że zainteresowanie to wzrastać będzie nie tylko w związku z całokształtem polityki gospodarczej Państwa i jego zabiegami dla normalizacji rynku pieniężno - kredytowego, lecz również zależeć będzie od samego przemysłu, a przede wszystkim polityki dywidendowej spółek akcyjnych.

Dalszy element normalizacji rynku pieniężno - kredytowego — to bezpieczeństwo udzielonych kredytów. Przy powracaniu do sytuacji normalnej muszą powrócić również właściwe stosunki między wierzycielem i dłużnikiem. Każdy nowy dłużnik, który przeszedł przez cięgi kryzysu, musi dziś nowe kredyty zaciągać w pełnej świadomości, że nie będzie już dla niego uruchomiona nowa akcja oddłużeń i wyrównań, a wierzytelności podlegać winny ostrej egzekucji. Weksel w całej okazałości winien powrócić na rynek jako zobowiązanie, które musi być w terminie dotrzymane. Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości w najbliższym czasie przystąpi do prac nad zaostrzeniem rygorów zabezpieczających długi wekslowe.

W ten sposób poprzez osiągnięcie równowagi budżetu państwowego, poprzez wzmocnienie rezerw złota w Banku Polskim i wzmocnienie naszej waluty, przez konwersję państwowych długów wewnętrznych i zagranicznych, która właśnie obecnie kończy się, i przystosowanie oprocentowania i amortyzacji tych długów do dzisiejszej sytuacji i możliwości — wiodą poszczególne etapy tej akcji, która doprowadzić musi do pełnej odbudowy kredytu i stworzenia bezpieczeństwa dla wierzytelności.

Druga podstawowa grupa zagadnień, to te, które wiążą się z rozwojem obrotów międzynarodowych i naszym bilansem handlowym. Na tym odcinku widzimy, że potrzeby życia umieją łamać najtrudniejsze zapory. W ramach nowego systemu reglamentacji handel światowy w ostatnich czasach wzrasta i rośnie również handel zagraniczny Polski. Chodzi tylko o to, że w związku z rozwojem życia gospodarczego w Polsce, rosnącą produkcją i zwiększonymi programami pracy, import do Polski zaczął rosnąć szybciej niż eksport. W imporcie do Polski systematycznie wzrasta udział przywozu surowców, półfabrykatów i instalacyj produkcyjnych, które stanowią już około 60% ogólnego przywozu. Ponieważ surowców potrzeba nam coraz więcej, musimy myśleć o tym, aby zdobywać je za eksport, a jeżeli za eksport nie będziemy ich mogli uzyskać — musimy je zdobyć w innej drodze, a więc przede wszystkim przez maksymalne wyzyskanie wszystkich surowcowych możliwości wewnętrznych, zwłaszcza w zakresie rud żelaznych i włókna.

Trzecia grupa zagadnień — to te, które wzmacniać mają w Polsce procesy inwestycyjne. Podkreśliwszy dodatnie rezultaty wykonywanego planu inwestycyj państwowych prelegent zaznaczył, iż coraz więcej głosów podnosi się wskazując, że dla trwałego rozwoju życia gospodarczego i trwałego wzrostu zatrudnienia lepsze są inwestycje o charakterze produktywnym. Również coraz więcej głosów domaga się organizowania kredytów właśnie i przede wszystkim na te cele, które stwarzają wartości produktywne. Na tle tych tendencyj powstał też zamiar ograniczenia z początkiem przyszłego roku ulg podatkowych dla budownictwa domów. Chodzi o skierowanie przyrastających kapitałów do inwestycyj przemysłowych. Być może, że lepsze byłyby ulgi umożliwiające rozbudowę przemysłów surowcowych w okręgu centralnym. Jest to jeden z kapitalnych problemów i odpowiedni plan będzie niewątpliwie jeszcze w tym roku opracowany.

Wysuwany przez przemysł w związku z jego dążnością do nowych inwestycyj problem cen, zdaniem prelegenta, strącił już dużo na ostrości poza pewnymi specjalnymi grupami produkcji, których ceny muszą ulec pewnej korekturze. Może się to stać dopiero wówczas, gdy będzie pełna świadomość, iż nie grozi nam szybki ruch zwyżkowy cen, który byłby niebezpieczny dla rozwoju koniunktury gospodarczej. Rząd czuwa nad zabezpieczeniem dostaw surowców dla przemysłu.

Wreszcie, w grupie zagadnień, zmierzających do rozszerzenia w Polsce ruchu inwestycyjnego, prelegent wymienił wykorzystanie tych możliwości, które w najbliższym czasie mogą się otworzyć od strony kapitałów zagranicznych.

Kronika ustawodawcza i sądowa

WAŻNIEJSZE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA
ogłoszone w Dzienniku Ustaw w miesiącu czerwcu 1937 r.

Dz. Ust. Nr 42,

poz. 331. Oświadczenie rządowe z dn. 25 maja 1937 r. w sprawie wejścia w życie układu z dn. 14 marca 1935 r., dotyczącego długów reliefowych.

Dz. Ust. Nr 43,

poz. 340. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 15 maja 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych;

poz. 341. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 15 maja 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25 czerwca 1932 r. o wyłączeniu niektórych rodzajów świadczeń pieniężnych spod egzekucji urzędów skarbowych;

poz. 341. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 1 czerwca 1937 r. o wypuszczeniu II serii 4% państwowej renty złotej.

Dz. Ust. Nr 45,

poz. 347. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 5 czerwca 1937 r. o wypuszczeniu 3% bonów Skarbu Państwa i o warunkach zamiany kuponów od wypuszczonych w walutach obcych papierów emisyjnych państwowych i samorządowych.

Dz. Ust. Nr 46,

poz. 350. Ustawa z dn. 12 czerwca 1937 r. o zmianie granic województw: poznańskiego, pomorskiego, warszawskiego i łódzkiego;

poz. 352. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 14 czerwca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o umorzeniu drobnych zaległości w samoistnych daninach komunalnych.

Dz. Ust. Nr 47,

poz. 363. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 14 czerwca 1937 r. o obowiązku urządzenia w domach skrzynek listowych dla doręczania mieszkańcom korespondencji pocztowej.

Dz. Ust. Nr 48,

poz. 367. Ustawa z dnia 22 czerwca 1937 r. o dodatkowych kredytach na rok 1935/36;

poz. 368. Ustawa z dn. 22 czerwca 1937 r. o dodatkowych kredytach na rok 1936/37;

poz. 369. Ustawa z dn. 22 czerwca 1937 r. o dodatkowym kredycie na rok 1937/38;

poz. 370. Ustawa z dn. 22 czerwca 1937 r. o dodatkowym kredycie na rok 1937/38 na pomoc dla gospodarstw rolnych, dotkniętych klęskami żywiołowymi;

poz. 371. Ustawa z dn. 22 czerwca 1937 r. o przedłużeniu okresu urzędowania tymczasowych organów ustrojowych gminy m. st. Warszawy;

poz. 376. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 25 czerwca 1937 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy o monopolu zapałczanym.

Obniżenie odsetek od wkładów oszczędnościowych.

Dziennik Ustaw R. P. Nr 50 z dn. 7 lipca rb. pod pozycją 387 przynosi rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 25 czerwca 1937 r. o najwyższych granicach odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach. Rozporządzenie to wydane zostało w oparciu o przepisy ustawy z dn. 29 marca 1933 w sprawie wysokości odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w K. K. O. i spółdzielniach (Dz. Ust. R. P. Nr 29, poz. 255), mocą której Minister Skarbu został upoważniony do ustalania w drodze wydawanych przez siebie rozporządzeń najwyższej granicy odsetek od wkładów, zdeponowanych w obu wspomnianych grupach instytucyj.

Według przy tym brzmienia ustawy ta maksymalna granica nie może w każdym razie być niższą od stopy płaconej od wkładów przez P. K. O. powiększonej o 1/5 tej stopy.

W oparciu o wspomnianą ustawę Minister Skarbu rozporządzeniem z dnia 30 listopada 1933 r. ustalił granicę odsetek, które dla K. K. O. wynosiły 5½% w stosunku rocznym względnie 6½% — jeśli chodzi o K. K. O. mające mniej niż 500.000 zł wkładów oszczędnościowych. Obecnie z mocy świeżo wydanego rozporządzenia granice te zostały zredukowane i wynoszą 5% dla K. K. O. posiadających ponad 500.000 zł wkładów oszczędnościowych, a 5½ dla pozostałych K. K. O. Ta ostatnia stopa 5½% obowiązuje również wszystkie spółdzielnie oraz gminne kasy pożyczkowo - oszczędnościowe. Stopę natomiast 5% stosują również następujące instytucje: Galicyjska Kasa Oszczędności, Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu, Centralna Kasa Spółek Rolniczych i Krajowa Kasa Pożyczkowa w Poznaniu.

W granicach wyżej podanych (5 względnie 5½%) wysokość stopy procentowej może być różniczkowana w zależnościności od różnych typów wkładów i lokat pieniężnych. Związki K. K. O. mają przedłożyć w ciągu dni 15 projekty zróżniczkowania stopy dla zrzeszonych K. K. O. Zróżniczkowane stawki stopy procentowej od wkładów i innych lokat pieniężnych obowiązują po upływie 15 dni od daty zatwierdzania odnośnych projektów, nie wcześniej jednak jak 1 sierpnia 1937 r. Z dniem tym rozporządzenie wchodzi w życie i obowiązuje w odniesieniu do wkładów złożonych po tym terminie. Jeśli chodzi o wkłady złożone przed 1 sierpnia — stawki ustalone na mocy omawianego rozporządzenia mają zastosowanie po upływie terminu umowy.

Kronika krajowa

Nowe oddziały K. K. O. pow. Krakowskiego w Krynicy i Wieliczce.

Z dniem 1 lipca br. K. K. O. pow. krakowskiego uruchomiła nowe oddziały w Krynicy i Wieliczce. Nastąpiło to w formie przejęcia przez kasę krakowską kasy miasta Krynicy i kasy związku międzykomunalnego w Wieliczce.

Należy się spodziewać, że utworzenie w miejsce słabych finansowo kas w tych dwu miejscowościach — oddziałów silnej i dobrze się rozwijającej powiatowej kasy krakowskiej będzie z dużym pożytkiem dla sprawy K. K. O. w ogóle. Mamy tu na myśli zwłaszcza placówkę w Krynicy, dokąd ściąga coraz większa liczba ludzi z całej Polski czy to na kurację, czy dla wypoczynku lub przyjemności. Wprowadzenie w życie obrotu książeczkami oszczędnościowo - turystycznymi ułatwi kuracjuszom posiadającym książeczki turystyczne K. K. O. dysponowanie oszczędnościami na miejscu bez potrzeby podejmowania ich w swej K. K. O. na podróż.

Przebieg konwersji pożyczek dolarowych.

Konwersja polskich zagranicznych pożyczek dolarowych na 4% pożyczkę państwową 1937 r. rozwija się pomyślnie. W ciągu czerwca, a więc pierwszego miesiąca trwania konwersji, skonwertowano ogółem pożyczek dolarowych za 9.909.800 dolarów, z czego na 7% poż. stabilizacyjną przypada 4.483.400 dol., na 8% poż. „Dillonowską" 1.842.500 dol., 6% dolarową — 1.305.500 dol., 7% warszawską — 1.078.900 dol. oraz na 7% śląską — 1.199.500 dolarów.

Kwota 9.909.800 dol., wzamian której wydano świadectw tymczasowych nowej pożyczki na 61.953.750 zł wart. nomin., stanowi około 1/3 części znajdujących się na rynku polskim konwertowanych pożyczek.

Lista papierów zastrzeżonych.

Urząd Długów Państwa pismem z dn. 10.VII.37 (Nr 19.605/II/514 u. I/37) zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie wzbronił wszelkich wypłat i dokonywania jakichkolwiek transakcji następującymi obligacjami 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r.:

postanowieniem z dnia 29.V.1937 r. nr V. Co. 709/37 obligacjami: nr 4354004 wart. im. 2000 zł,
nr 4322173 wart. im. 500 zł.

Ponadto wymieniony Sąd uchylił zakaz wypłat i dokonywania transakcji odnośnie następujących obligacji tej pożyczki:

1) postanowieniem z dnia 29.V.1937 r. nr V. Co. 1103/33 odnośnie obligacji nr 4249204 wart. im. 1000 zł;
2) postanowieniem z dnia 18.V.1937 r. nr V. Co. 997/33 odnośnie obligacji nr 4312447 wart. im. 1000 zł;
3) postanowieniem z dnia 29.V.1937 r. nr V. Co 1604/34 odnośnie obligacji nr 4109920 wart. im. 500 zł
nr nr 4261843 — 44 wart. im. po 100 zł,
nr 3389282 wart. im. 50 zł,
nr nr 3648578 — 81 wart. im. po 10 zł

oraz unieważnił następujące obligacje wymienionej pożyczki:

1) postanowieniem z dnia 19.IV.1937 r. nr V. Co. 1721/34 obligacja nr 4332293 wart. im. 1000 zł;
2) postanowieniem z dnia 2.VI.1937 r. nr V. Co. 1839/34 obligacje: nr 4178820 wart. im. 1000 zł,
nr 4178830 wart. im. 1000 zł,
nr 4178831 wart. im. 1000 zł,

Zakończenie prac Centr. Komisji Oszczędnościowo-Oddłużeniowej.

Z dniem 1 lipca br. Centralna Komisja Oszczędnościowo-Oddłużeniowa dla samorządu zakończyła swe prace.

W związku z zakończeniem prac Komisji w dniu 9 bm. odbyło się w sali konferencyjnej Banku Gospodarstwa Krajowego posiedzenie zamykające prace Komisji Centralnej i Komisyj Wojewódzkich. Na posiedzenie to przybył wicepremier inż. E. Kwiatkowski, podsekretarz stanu w Min. Spraw Wewn. Wł. Korsak, podsekretarz stanu w Min. Skarbu K. Morawski i prof. dr T. Grodyński, szereg wyższych urzędników Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Skarbu, prezesi i członkowie Komisyj Wojewódzkich, reprezentanci banków państwowych i komunalnych, Funduszu Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zrzeszeń samorządowych.

Na posiedzeniu tym przewodniczący Centralnej Komisji Oszczędnościowo - Oddłużeniowej, dr M. Jaroszyński, złożył obszerne sprawozdanie, obrazujące wyniki prac oszczędnościowo - oddłużeniowych i ocenę sytuacji finansowej i gospodarczej samorządu oraz zawierające szereg uwag i wniosków, sformułowanych przez Komisję w końcowym etapie pracy, na podstawie spostrzeżeń poczynionych w toku akcji oszczędnościowo - oddłużeniowej.

Jak wynika ze sprawozdania, Komisja Centralna i komisje wojewódzkie w czasie swej pracy przeprowadziły akcję oszczędnościowo - oddłużeniową w stosunku do 51 miast wydzielonych (na ogólną liczbę 53), 410 miast niewydzielonych (na ogólną liczbę 450), 165 powiatowych związków samorządowych (na ogólną liczbę 239) oraz 314 gmin miejskich. Ponadto około 1500 gmin wiejskich skorzystało z ulg na mocy specjalnego dekretu, opracowanego w swoim czasie przy współudziale Centralnej Komisji Oszczędnościowo - Oddłużeniowej.

Zadłużenie samorządów, co do którego zostały zastosowane jakiekolwiek ulgi czy to w oddłużeniu indywidualnym, czy też na skutek zarządzeń generalnych, wynosiło: wobec wierzycieli publiczno - prawnych 941.5 miln. zł, wobec wierzycieli prywatno - prawnych 163.9 miln. zł, razem 1.105.4 miln. zł.

W procesach oddłużeniowych umorzono wierzytelności na 351,5 miln. zł, z czego na wierzytelności publiczno - prawne przypada 330.5 miln. zł. (ok. 35% ogólnej ich sumy), na wierzytelności prywatno - prawne 21.0 miln. zł (12.8%).

Obsługa zadłużenia w związkach, które skorzystały z ulg indywidualnych i zbiorowych, oceniana była na 98,3 miln. zł rocznie, obecnie zaś wynosić będzie ca 33 miln. zł.

Obszerne sprawozdanie Komisji wraz z uwagami i wnioskami zostanie w najbliższym czasie wydane drukiem.

Po sprawozdaniu prezesa dr M. Jaroszyńskiego zabrał głos p. wicepremier Kwiatkowski, podkreślając pozytywne rezultaty prac Komisyj, osiągnięte w stosunkowo krótkim czasie przy dużej harmonii między zainteresowanymi czynnikami samorządowymi i wierzycielskimi.

Saldo ujemne bilansu handlowego.

Już od 3 miesięcy nasz bilans handlowy wykazuje saldo ujemne. Największy jednak deficyt osiągnęliśmy w czerwcu rb. Saldo ujemne za ten miesiąc wynosi zł 17.546.000. Mianowicie przywieziono towarów 348.006 ton za zł 108.733 tysięcy, wywieziono 1.325.862 ton wartości zł 91.187 tys.

W porównaniu do maja br. wywóz zwiększył się o 262 tys. zł, przywóz zaś zwiększył się o 14.271 tys. zł. Wzrost przywozu przypada prawie wyłącznie na surowce i półfabrykaty.

Dochód społeczny w Polsce i Anglii.

Uniwersytet angielski w Birmingham wydał świeżo broszurę poświęconą omówieniu dochodu społecznego w Polsce. W monografii swej autorzy angielscy opierają się głównie na wynikach prac naszego Instytutu Badania Koniunktur i Cen oraz na pracach Kaleckiego, Landaua i Wiśniewskiego.

Poniżej podajemy streszczenie ciekawszych ustępów tej monografii wg notatki J. J. Pełczyńskiego w Gazecie Handlowej (Nr 160 z dn. 17.VII br.), a dotyczących porównania dochodu społecznego w Polsce i Anglii.

Ze względu jednak na różnicę struktury gospodarczej między Anglią a Polską (Anglia 9% ludności rolniczej, 50% przemysłowej, w Polsce: 64% ludności rolniczej, a tylko 9% przemysłowej), a także ze względu na odmienne sposoby

kalkulacji porównania są dość trudne i nie mogą być zbyt dokładne.

Według twierdzeń autorów w Polsce wartość złotego w porównaniu do funta szterlinga jest wyższa o 25%, ze ze względu na to, że koszt utrzymania i wyżywienia w Polsce jest niższy niż w Anglii. Przeciętny dochód rodziny w Polsce jest trzykrotnie niższy od dochodu w Anglii. Stąd spożycie rodziny w Anglii jest także w przybliżeniu trzykrotnie wyższe niż rodziny polskiej. Ale mimo że rodzina angielska ze swojego zarobku oszczędzić potrafi 6 — 7-krotnie więcej niż rodzina polska, w porównaniu procentowym obu krajów w stosunku do całego dochodu oszczędności są sobie prawie równe: Anglik oszczędza 9,5% swojego dochodu, Polak zaś 8,5%.

W opinii autorów robotnik i pracownik polski, otrzymujący stałe uposażenie, w porównaniu do brytyjskiego był znacznie bardziej upośledzony. Mianowicie, kiedy płace w Anglii pozostały na tym samym faktycznym poziomie (gdyż zniżka 8% skompensowana była zmienioną siłą nabywczą) płace w Polsce obniżone zostały o 25%. O ile w Anglii w czasie depresji najbardziej ucierpiały klasy dobrze zarabiające, z wyższymi dochodami, o tyle w Polsce z ludności miejskiej najbardziej ucierpiał mało zarabiający pracownik i przedsiębiorca, wysoko zarobkujący zajęli miejsce pośrednie między tymi, którzy płacili za koszta kryzysu.

Różnica ta, zdaniem autorów, nie jest bynajmniej spowodowana różnicą w zamożności obu krajów, na dowód czego przytaczają przykład Stanów Zjednoczonych, gdzie stabilizowani pracownicy ucierpieli na równi z polskimi, więcej niż pracownicy o zarobkach nie stałych.

W konkluzji autorzy dochodzą do przekonania, że odrodzenie gospodarcze w Polsce było raczej spowodowane czynnikami wewnętrznej ekonomiki, aniżeli wpływami z zewnątrz, wystawiając w ten sposób dobre świadectwo dla rządu polskiego.

Kongres Księgowych Polskich.

Działając z upoważnienia Rady Głównej Zrzeszeń Księgowych i Rzeczoznawców Księgowości w Polsce, zrzeszającej 16 organizacyj zawodowych księgowych, Związek Księgowych w Polsce zwołuje Kongres Księgowych Polskich.

Kongres odbędzie się w Katowicach w dn. dn. 31 października i 1 listopada 1937 r. pod hasłem „naprawy gospodarczej‘ i w tym też kierunku potoczą się obrady. Prace Kongresu odbywać się będą w 3 komisjach: a) organizacyjnej, b) naukowej, c) zawodowej, na których będą wygłoszone referaty, m. in. z zakresu księgowości i kalkulacji, księgowości i podatków, bilansu kupieckiego i podatkowego oraz zagadnień odpisów amortyzacyjnych. Poza tym Kongres omawiać będzie sprawy dotyczące wykształcenia i dokształcania zawodowego oraz rzeczoznawców księgowości.

W ramach Kongresu przewidziane są uroczystości złożenia wieńca na grobie Powstańca Śląskiego oraz poświęcenie i przekazanie Armii Polskiejj samolotu „Księgowy“, ufundowanego przez członków Związku Księgowych w Polsce.

W Kongresie mogą uczestniczyć wszyscy księgowi, rzeczoznawcy księgowości, personel księgowości, prokurenci, dyrektorzy i właściciele przedsiębiorstw, oraz wszystkie osoby fizyczne i prawne interesujące się księgowością i zasadami prawidłowego gospodarowania.

Wszelkich informacyj o Kongresie udziela oraz zgłoszenia przyjmuje Związek Księgowych w Polsce (Warszawa, ul. Złota 6, tel. 266-00).

Wiadomości zagraniczne

Zebranie Stałego Komitetu Międzyn. Instytutu Oszczędności.

Zgodnie z uchwałą ostatniego zebrania Komitetu w Pradze, XIV posiedzenie stałego Komitetu Międzynarodowego Instytutu Oszczędności odbyło się w Amsterdamie w dniu 10 czerwca 1937 r.

Zebranie, któremu przewodniczył Prezes Instytutu, mgrb. de Capitani d‘Arzago, odbyło się w sali Izby Handlowej, w obecności 42 delegatów spośród 17 państw. Było to najliczniejsze dotychczas zebranie Komitetu Stałego. Reprezentowane były następujące kraje: Austria, Belgia, Czechosłowacja, Dania, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Jugosławia, Luksemburg, Niemcy, Norwegia, Polska (P. K. O.), Szwajcaria, Szwecja, Wielka Brytania i Włochy.

Obrady Komitetu były ułatwione zarówno dzięki temu, że delegaci otrzymali na 2 tygodnie przed tym sprawozdania i materiały odnośnie poszczególnych punktów porządku dziennego, jak i dzięki wstępnym konferencjom, jakie w przeddzień zebrania poszczególni członkowie Komitetu odbyli z dyrektorem Instytutu p. Filippo Ravizza, zasięgając informacji w różnych sprawach porządku obrad.

Po przyjęciu protokołów zebrań w Paryżu i Pradze, przyjęto 19 nowych zgłoszeń do Instytutu i zatwierdzono paru nowych delegatów do Komitetu Stałego.

Sprawozdanie z działalności Instytutu w roku 1936 jak również sprawozdanie finansowe przyjęto jednomyślnie. W dyskusji wyrażono Instytutowi uznanie za jego wydawnictwa oraz najnowsze badania i ankiety. Zgłoszono przy tym propozycję, aby Instytut wydawał co 3 — 4 lata publikację „Les Caisses d‘Epargne dans le monde“ oraz uchwalono rezolucję, aby Instytut mógł korzystać z wszelkich ułatwień przy zbieraniu publikacji o kasach oszczędności ze wszystkich krajów.

Następnie po przyjęciu sprawozdania dyrektora Ravizzy o nowej siedzibie Instytutu wyrażono Prezesowi Capitani d‘Arzago gorące podziękowanie za oddanie na b. dogodnych warunkach finansowych do dyspozycji Instytutu nowego lokalu.

Dyskusja nad następnym punktem obrad „wnioski w zawieszeniu“ była jeszcze raz dowodem, jak wielostronną działalność rozwija Instytut. Poddano ponownemu zbadaniu projekty wysunięte swego czasu, które z różnych względów wykonane zostały tylko częściowo lub których realizacja musiała ulec odłożeniu. W szczególności poddano dyskusji dwa wnioski niedawne, mianowicie o organizowaniu zbiorowych wycieczek kierowników i członków organów kas do kas zagranicznych oraz o zjazdach zagranicznych pracowników na polu oszczędności. W toku dyskusji ponowiono projekt wydania przez Instytut Rocznika światowego kas oszczędności. Dyrektor Ravizza, po przedstawieniu historii projektu, który dotychczas ze względu na słabe zainteresowanie kas i zbyt

słabą subskrypcję nie został zrealizowany, obiecał poczynić ponowne próby w tym kierunku.

Następnie Prezes de Capitani d'Arzago podkreślił ważne zagadnienie tworzenia nowych kas oszczędności w krajach, w których dotychczas ich nie ma. Dyrektor Ravizza zaś przedstawił w krótkości starania Instytutu zmierzające do osiągnięcia tego celu, zwłaszcza w Indiach.

W sprawie urządzania wycieczek zbiorowych i zjazdów międzynarodowych stwierdzono, że Instytut zebrał i opracował już potrzebne materiały i obecnie realizacja ich należy do Związków kas oszczędności.

Jeden z delegatów francuskich podniósł sprawę wzajemnego honorowania książeczek różnych krajów w miejscowościach pogranicznych, która to sprawa była przedmiotem obrad Zjazdów kas francuskich. Dyrektor Ravizza przedstawił rezultat prac Instytutu nad zagadnieniem międzynarodowej książeczki oszczędnościowej i nad konwencjami w sprawie przekazywania oszczędności za granicę, obiecując opracować propozycję kas francuskich.

W dyskusji poruszono również sprawę krótkometrażowych filmów propagandowych. Delegat belgijski podał do wiadomości, że kasa belgisjka posiada dwa takie filmy — jeden propagujący w ogóle oszczędność, a drugi poświęcony specjalnie oszczędności na budowę mieszkań — i łatwo można by było je przerobić dla użytku kas w innych krajach. Dyrektor Ravizza przypomniał odnośne uchwały Kongresu Londyńskiego, prace Instytutu w tej dziedzinie i korzyści współpracy na tym polu.

Następnie uchwalono jednomyślnie budżet Instytutu na rok 1938.

Na zapytanie jednego z delegatów dyrektor Ravizza przedstawił skład narodowościowy pracowników Instytutu i wskazał na trudności, z jakimi musi walczyć Instytut, aby utrzymywać charakter międzynarodowy w składzie i organizacji prac biura.

Uchwalono jednomyślnie zaprosić amerykańskie kasy oszczędności do współpracy z Instytutem. Dyrektor Instytutu podkreślił przy sposobności starania o wciągnięcie do współpracy kas oszczędności i z innych krajów.

Na zakończenie obrad upoważniono Prezydium Komitetu do ustalenia daty i miejsca przyszłego zebrania.

Wszyscy delegaci biorący udział w zebraniu otrzymali zaproszenie wzięcia udziału w „Międzynarodowym Zjeździe Kredytu Rolnego", który odbył się 14 czerwca w Scheveningen z okazji XVII Międzynarodowego Kongresu Rolniczego w Hadze.

STATYSTYKA

Stan wkładów w kasach oszczędności na dzień 31.V. 1937 r. według danych G. U. S.

Tysiące złotych.

Rodzaje kas oszczędności Województwa	Liczba kas 31.V.37	OGÓŁEM			Wkłady na książeczkach oszczędnościowych *a*			Wkłady na rachunkach czekowych *b*, bieżących i otwartego kredytu		
		31.III	30.IV	31.V	31.III	30.IV	31.V	31.III	30.IV	31.V
P. K. O.	**1**	**898 745**	**899 246**	**920 634**	**688 621**	**695 850**	**704 614**	**210 124**	**203 396**	**216 020**
Komunalne Kasy Oszczędności *c*	**361**	**727 900**	**733 832**	**744 239**	**636 775**	**642 324**	**647 507**	**91 125**	**91 508**	**96 732**
Miejskie	127	476 431	479 905	488 850	414 979	418 786	422 778	61 452	61 119	66 072
Powiatowe	228	246 518	249 070	250 599	218 210	219 931	221 162	28 308	29 139	29 437
Związków międzykomunalnych	5	3 181	3 244	3 221	2 782	2 795	2 758	399	449	463
Wojewódzka	1	1 770	1 613	1 569	804	812	809	966	801	760
M. st. Warszawa	1	129 473	130 236	136 351	92 413	95 268	96 985	37 060	34 968	39 366
Warszawa	25	39 715	40 249	41 383	34 362	35 206	35 885	5 353	5 043	5 498
Łódź	17	18 012	19 672	20 161	14 281	14 673	14 774	3 731	4 999	5 387
Kielce	18	16 858	17 019	17 147	13 835	13 741	13 817	3 023	3 278	3 330
Lublin	19	8 922	9 270	9 319	7 545	7 746	7 857	1 377	1 524	1 462
Białystok	14	6 135	6 190	6 081	4 811	5 016	4 963	1 324	1 174	1 118
Wilno	8	7 517	7 691	7 599	6 524	6 458	6 581	993	1 233	1 018
Nowogródek	8	2 101	2 139	2 155	1 545	1 618	1 639	556	521	516
Polesie	9	2 335	2 421	2 461	1 687	1 717	1 739	648	704	722
Wołyń	14	4 714	4 771	4 818	3 360	3 478	3 539	1 354	1 293	1 279
Poznań	73	107 698	108 752	109 282	100 298	100 396	100 949	7 400	8 356	8 333
Pomorze	41	38 141	38 307	38 043	31 146	31 280	31 302	6 995	7 027	6 741
Śląsk	18	130 305	130 198	130 891	121 362	120 946	121 573	8 943	9 252	9 318
Kraków	24	118 715	119 852	120 044	114 652	115 263	115 449	4 053	4 589	4 595
Lwów	37	79 918	79 776	81 035	72 779	73 199	73 992	7 139	6 577	7 043
Stanisławów	17	10 424	10 253	10 330	9 721	9 723	9 823	703	530	507
Tarnopol	18	6 917	7 036	7 137	6 444	6 596	6 640	473	440	499
Inne kasy *d*	**2**	**33 249**	**33 459**	**34 006**	**33 136**	**33 247**	**33 800**	**113**	**212**	**206**

a Bez sum figurujących na książeczkach oszczędnościowych wystawionych przez K. K. O. przed wejściem w życie Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.X 1934 r. o K. K. O., na rzecz państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych instytucji finansowych i ubezpieczeń społecznych z tytułu udzielonych kasom przez te instytucje kredytów. *b* R-ki czekowe w P. K. O. *c* Wobec nienadesłania sprawozdań wzięto sumy z m. poprzednich: w marcu dla 3 kas, w kwietniu dla 3 kas, oraz w maju dla 7 kas. *d* Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu.

Źródło: Sprawozdania miesięczne kas.

Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych

Miliony złotych. 31.XII 1933 — 1936, 31.III 1937

Instytucje Rodzaje wkładów	1933	1934	1935	1936 31.III	1936 30.VI	1936 30.IX	1936 31.XII	1937 31.III
Ogółem	**2 720,3**	**2 984,9**	**3 029,3**	**2 938,1**[e]	**2 899,0**[e]	**2 989,9**[e]	**3 204,7**[e]	**3317,8**[e]
Bank Polski	**239,4**	**216,6**	**187,5**	**134,0**	**143,8**	**160,2**	**237,1**	**194,8**
Rachunki żyrowe	239,4	216,6	187,5	134,0	143,8	160,2	237,1	194,8
w tym kas państwowych	14,9	29,0	1,2	1,1	1,4	1,5	1,4	0,8
Bank Gospodarstwa Krajowego . .	**223,5**	**300,2**	**275,2**	**259,0**	**258,7**	**290,2**	**355,1**	**434,9**
Wkłady terminowe	67,1	91,6	83,9	85,6	81,7	84,4	115,2	173,1
„ à vista	101,4	145,1	133,0	115,4	124,7	155,0	190,1	210,1
„ na książ. oszcz.	55,0	63,5	58,3	58,0	52,3	50,8	49,8	51,7
Państwowy Bank Rolny	**95,0**	**109,6**	**107,6**	**102,3**	**115,1**	**115,0**	**130,1**	**121,4**
Wkłady terminowe	58,5	64,5	59,4	65,1	66,4	68,7	70,7	75,6
„ à vista	34,7	42,6	45,5	34,3	46,0	43,7	56,9	43,0
„ na książ. oszcz.	1,8	2,5	2,7	2,9	2,7	2,6	2,5	2,8
Banki komunalne[a]	**31,5**	**40,1**	**38,9**	**39,6**	**37,8**	**41,4**	**45,4**	**48,9**
Wkłady terminowe	12,4	16,5	15,7	16,5	16,2	16,1	16,3	17,9
„ à vista	9,8	8,2	10,0	8,6	7,8	11,0	11,6	13,2
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	0,3	0,6	1,1	2,0	2,6	3,0	3,1	3,6
Salda kredytowe rach. bieżących . .	9,0	14,8	12,1	12,5	11,2	11,3	14,4	14,2
Banki prywatne i większe domy bankowe[b]	**446,2**	**454,5**	**462,3**	**455,6**	**452,8**	**468,5**	**466,0**	**489,2**
Wkłady terminowe	124,9	126,3	114,6	114,6	102,6	97,8	100,3	102,7
„ à vista	119,8	127,3	128,8	126,4	128,3	133,4	131,3	135,0
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	67,4	81,0	95,7	96,1	89,0	88,8	87,3	94,0
Salda kredytowe rach. bieżących . .	134,1	119,9	123,2	118,5	132,9	148,5	147,1	157,5
Oddziały banków zagranicznych .	**54,2**	**47,8**	**48,2**	**48,0**	**54,6**	**59,9**	**62,7**	**65,3**
Wkłady terminowe	6,6	9,8	10,6	11,7	10,7	12,7	11,7	13,0
„ à vista	7,8	11,3	8,3	11,8	11,0	10,3	9,7	10,0
„ na książ. wkład. i asygn. kas.	—	—	—	—	—	—	—	—
Salda kredytowe rach. bieżących . .	39,8	26,7	29,3	24,5	32,9	36,9	41,3	42,3
Bank P. K. O.	**8,5**	**20,8**	**36,8**	**38,9**	**35,5**	**33,3**	**30,1**	**30,5**
Wkłady terminowe	1,0	2,9	3,1	3,5	2,8	3,0	7,4	9,3
„ à vista	5,9	13,6	31,4	31,6	28,7	26,5	19,3	17,9
„ na książ. oszcz.	—	—	—	—	—	—	—	—
Salda kredytowe rach. bieżących . .	1,6	4,3	2,3	3,8	4,0	3,8	3,4	3,3
Pocztowa Kasa Oszczędności . . .	**713,5**	**858,1**	**881,7**	**861,0**	**825,2**	**844,0**	**895,7**	**898,7**
Wkłady na książ. oszcz.	506,5	624,4	679,3	689,1	645,2	649,6	663,7	688,6
„ czekowe	207,0	233,7	202,4	171,9	180,0	194,4	232,0	210,1
Komunalne Kasy Oszczędności[c] . .	**614,6**	**664,6**	**711,3**	**736,7**	**716,0**	**717,5**	**720,5**	**761,2**
Wkłady na książ. oszcz.	570,6	612,1	651,3	668,9	645,4	641,8	640,1	669,9
„ na rach. bież. czek. i żyrow.	44,0	52,5	60,0	67,8	70,6	75,7	80,4	91,3
Gminne kasy pożycz.-oszczęd. . .	**7,5**	**7,6**	**8,0**	.	.	.	.	.
Spółdzielnie kredytowe[d]	**282,5**	**259,8**	**265,4**	**256,2**	**253,5**	**252,9**	**253,9**	**264,7**
Centralna Kasa Spółek Rolniczych .	**3,9**	**5,2**	**6,4**	**6,8**	**6,0**	**7,0**	**8,1**	**8,2**
Wkłady na książ. oszcz. i asyg. kasowe	0,9	1,0	1,1	1,1	1,3	1,3	1,4	1,3
Salda kredytowe rach. bieżących . .	2,1	2,5	2,2	2,3	1,7	1,5	1,4	1,5
Lokaty kas Stefczyka	0,9	1,7	3,1	3,4	3,0	4 2	5,3	5,4

a Polski Bank Komunalny, Komunalny Bank Kredytowy i Wojewódzki Bank Pożyczkowy, w okresie 1928 — 1932 także Pomorska Krajowa Kasa Pożyczkowa, przekształcona następnie na Wojewódzką Kasę Oszczędności. *b* Prywatne banki akcyjne (krajowe), banki towarzystw kredytowych i domy bankowe objęte bilansem rocznym Min. Skarbu. *c* Łącznie z dwiema niekomunalnymi. *d* Należące do związków rewizyjnych. Od r. 1934 dane Rady Spółdzielczej. *e* Bez gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

NADESŁANE

„Skorowidz banków, kas oszczędności i spółdzielni kredytowych oraz spis urzędów pocztowych w Polsce“ na rok 1937/38, rocznik VIII, w opracowaniu Stefana Stanisława Kwiatkowskiego, opuścił już prasę. Skorowidz ten zawiera oprócz instytucyj zawartych w tytule jeszcze spis notariuszy i bardzo ważny dział o wekslu i czeku z dokładnymi wzorami. Nowością w obecnym wydaniu są tabele procentowe, bankowe i ustawowe od 1920 r., tabela do obliczania procentów, tabele najważniejszych monet, miar i wag oraz opłat stemplowych. Treść Skorowidza została opracowana bardzo skrupulatnie na podstawie materiału czerpanego ze źródeł miarodajnych. Winien on też znajdować się na biurku każdego urzędnika bankowego czy też przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego, gdyż oddaje w obecnym układzie treści nieocenione usługi, zaoszczędzając wiele czasu przy niepotrzebnym wertowaniu różnych skorowidzów. Cena egzemplarza oprawnego wynosi zł 5.— z przesyłką poleconą zł 5.80, za zaliczeniem zł 6.10. Zamówienia należy nadsyłać: Stefan Stanisław Kwiatkowski, Lwów, ul. Teatyńska 7, konto P. K. O. nr 501.382.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU BĘDZINSKIEGO W BĘDZINIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 ROKU.

Stan czynny.

	W wal. obc Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		58.199,56	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		34 120,24	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		5.563,35	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			97.883,15
2. Kupony			6.777,25
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		125.171,05	
c) listy zastawne i obligacje		159.840,00	
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		11.000,00	296.011,05
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane			66.039,45
8. Pożyczki wekslowe			143.514,00
9. Weksle protestowane:			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (k.)		218.515,71	
b) poch. z innych kredytów (.... kont)		129.907,44	348.423,15
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)		1.865,00	
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)		446.318,37	
c) zabezpieczone innymi wartościami		541.139,00	989.322,37
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędnościowych		18.695,50	
b) innych wartości		603.089,16	
c) pożyczki zakładu zastawniczego			621 784,66
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			112.645,00
13. Pożyczki hipoteczne			252.050,74
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego			80.228,87
15. Odsetki zaległe			254.217,78
16. Nieruchomości			84.623,13
17. Ruchomości			10.088,74
18. Różne			187.611,83
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			6.989,89
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		85.662,19	85.662,19
Razem			3.643.873,25
21. Depozyty			1 269.916,95
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			181.333,95
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			76.470,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			5.172.594,15

Stan bierny.

	W wal. obc Zł	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			200.000,—
2. Fundusz zasobowy			97.146,07
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			175,84
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			1.000,—
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (16 kont)		38.909,10	
b) terminowe (5 kont)		383.157,09	422.066,19
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (7834 konta)		969.984,03	
b) terminowe do 3 mies. (152 konta)		323.945,53	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunk.			1.293.929,56
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych praw. publicz. (28 kont)		252.935,53	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (107 kont)		208.853,70	461.789,23
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			75,—
10. Zobowiązania inkasowe			18.061,26
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			44.300,—
13. Zastaw papierów wartościowych			478,—
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		1.020.972,10	1.020.972,10
15. Banki i K. K. O. Loro			203,—
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			113,16
18. Zobowiązania hipoteczne			50.288,70
19. Różne			18.536,10
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokresowe)			14.739,04
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			3.643.873,25
22. Różni za depozyty			1.269.916,95
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			182.333,95
25. Bank Akceptacyjny			76.470,—
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			5.172.594,14

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 30.991,—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	74.048,21	
b) od rachunków bieżących	11.146,34	
c) od redyskonta weksli	2.239,69	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	54.831,91	
e) różne inne	1.981,31	144.247,46
2. Prowizje wypłacone		660,90
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	72.428,60	
b) świadczenia socjalne	5.845,92	
c) wydatki rzeczowe	26.756,85	105.031,37
4. Podatki i opłaty skarbowe		1.901,06
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	500,—	
b) ruchomości	1.930,80	2.430,80
6. Odpisy na dłużnikach		98.347,90
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		2.825,—
9. Różne		5.000,—
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		360.444,49

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	57.238,29	
b) od rachunków bieżących	98.426,63	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	17.260,63	
d) od nal. z ukł. konw.	4.566,44	
e) od pożyczek i wierzyteln. hipotecznych	22.753,33	
f) od papierów wartościowych	20.083,18	
g) od K. K. O. i Banków	2.249,49	
h) różne inne	7.769,24	230.347,23
2. Prowizje pobrane		29.492,89
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		3.563,98
5. Dochód netto z nieruchomości		4.165,75
6. Odzyskane straty		9,93
7. Opłaty na koszty administracji		7.202,52
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		85.662,19
Razem		360.444,49

Komisja Rewizyjna:
(—) Lepecki
(—) St. Wylężek
Buchalter: (—) J. Łabędź

Dyrekcja Kasy:
(—) R. Rogójski
(—) T. Kruczyński
(—) M. Kępiński
(—) W. Szenk
(—) J. Bączkowski

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KOZIENICKIEGO W KOZIENICACH

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		6.522,75	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		11.432,98	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		16.040,—	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			33.995,73
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		4.209,09	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych		51.000,—	
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		2.786,—	57.995,09
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (.... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (998 kont)		104.859,72	
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (168 k.)		21.913,80	
b) pochodzące z innych kredytów			126.773,52
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (.... kont)			
c) zabezpieczone innymi wart. (1 kont)		55.007,31	55.007,31
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (11 kont)		1.245,—	
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakł. zastawn. (... kont)			1.245,—
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			7.600,—
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (154 kont)			54.515,96
15. Odsetki zaległe			2.582,30
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.408,11
18. Różne			8.826,75
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			2.640,42
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		15.002,—	15.002,—
Razem.			369.592,19
21. Depozyty			37.901,—
22. Udzielone gwarancje			35.150,—
23. Inkaso			14.707,37
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Należności wątpliwe			7.055,40
Ogółem.			464.405,96

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			100.000,—
2. Fundusz zasobowy			9.526,11
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych *)			
a) bezterminowe (1 kont)		19.460,39	
b) terminowe (.... kont)			19.460,39
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (976 kont)		101.842,92	
b) terminowe do 3 mies. (77 kont)		80.904,48	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (.... kont)			182.747,40
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (27 kont)		13.464,78	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (2 kont)		1.214,21	14.678,99
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			197,—
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		3.690,—	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			3.690,—
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		29.342,33	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			29.342,33
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			6.572,97
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokres.			3.377,—
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem.			369.592,19
22. Różni za depozyty			37.901,—
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			35.150,—
24. Różni za inkaso			14.707,37
25. Bank Akceptacyjny			
26. Rezerwa na Należności Wątpliwe			7.055,40
Ogółem.			464.405,96

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1935 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	9.712,49	
b) od rachunków bieżących	522,95	
c) od redyskonta weksli	853,19	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	772,60	
e) różne inne	1.245,77	13.107,—
2. Prowizje wypłacone		91,30
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	14.700,50	
b) świadczenia socjalne	1.269,56	
c) wydatki rzeczowe	7.357,21	23.327,27
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	1.056,70	1.056,70
6. Odpisy na dłużnikach		7.561,95
7. Różnice kursowe na rachunkach i walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		378,41
9. Różne		39,—
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem.		45.561,63

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	18.170,11	
b) od rachunków bieżących	3.538,21	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych		
f) od papierów wartościowych	3.260,50	
g) od K. K. O. i Banków	507,22	
h) różne inne	263,20	25.739,24
2) Prowizje pobrane		4.048,90
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		732,49
8. Różne dochody		39,—
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		15.002,—
Razem.		45.561,63

Dyrektor Zarządzający: (—) W. Żarski

Członkowie Dyrekcji: (—) J. Dobrowolski

(—) T. Bernady

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący: (—) Sokół Piotr

Członkowie: (—) Kozar-Słobodzki Mieczysław

(—) Pomarański Zygmunt

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU MAKOWSKIEGO W MAKOWIE-MAZOWIECKIM.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		20.544,71	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		3.862,38	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		45.981,—	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			70.388,09
2. Kupony			
3. Waluty obce	82 40		82,40
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		5.500,—	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		3.200,—	8.700,—
5. Banki i K. K. O. Loro			4.279,80
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (259 kont)		27.317,—	27.317,—
8. Pożyczki wekslowe (502 kont)		127.787,80	127.787,80
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (18 kont)		3.360,93	
b) poch. z inn. kredytów* (.... kont)			3.360,93
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (.... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczone innymi wart. (4 kont)		278.746,24	278.746,24
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wart. i książeczek oszczędności (12 kont)		2.380,—	
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			2.380,—
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (185 kont)			92.059,21
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.943,55
18. Różne			33.166,84
19. Sumy przech. (rozliczenia międzyokr.)			2.551,04
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem	82,40		654.762,90
21. Depozyty			63.078,—
22. Udzielone gwarancje			59.511,—
23. Inkaso			48.318,86
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			78.501,—
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem	82,40		904.171,76

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		50.350,—	50.350,—
2. Fundusz zasobowy		4.023,24	4.023,24
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe			
b) terminowe (1 kont)		54.988,78	54.988,78
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (1149 kont)		64.691,06	
b) terminowe do 3 mies. (22 kont)		28.487,52	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (4 kont)		20.620,33	113.798,91
8. Rachunki bieżące *) czekowe, przekazowe i t. p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (6 kont)		2.621,59	
b) osób fizycz. i prawno-pryw. (30 k.)		64.379,22	67.000,81
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			44.115,39
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		28.121,—	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		16.790,—	
d) w innych instytucjach kredytowych			44.911,—
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			72.133,—
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		132.409,45	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		7.145,—	
d) przez inne instytucje			139.554,45
15. Banki i K. K. O. Loro			6.141,16
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			33.619,95
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			20.106,26
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			4.019,95
Razem			654.762,90
22. Różni za depozyty			63.078,—
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			59.511,—
24. Różni za inkaso			48.818,86
25. Bank Akceptacyjny			78.501,—
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			904.171,76

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW za 1936 rok.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	7.752,37	
b) od rachunków bieżących	1.944,60	
c) od redyskonta weksli	10.617,35	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	3.844,16	
e) różne inne	182,26	24.340,74
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	21.219,45	
b) świadczenia socjalne	1.252,81	
c) wydatki rzeczowe	10.274,32	32.746,58
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	340,65	340,65
6. Odpisy na dłużnikach		2.923,06
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		4.449,25
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrówn.		
11. Nadwyżka		4.019,95
Razem		68.820,23

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	25.482,47	
b) od rachunków bieżących	17.275,13	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	213,66	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	4.901,33	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	398,50	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	6.047,33	54,318,42
2. Prowizje pobrane		8.991,09
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		18,90
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		2.512,88
7. Opłaty na koszty administracji		2.478,94
8. Różne dochody — premia 3% Poż. Inwest.		500,—
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		68.820,23

Dyrekcja Kasy:
(—) Kazimierz Dębicki
(—) Stanisław Bronowicz
(—) Ludwik Bukowski

Komisja Rewizyjna:
(—) Zenon Zwoliński
(—) Antoni Gutowski

W/z. Buchalter: (—) Mikołaj Matejak

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOSCI POWIATU OSTROWSKIEGO w OSTROWI — MAZOWIECKIEJ

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1936 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		3.448 44	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		4.205,83	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		23.698,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			31 352.27
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		1.432,25	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		5.700,00	7.132,25
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (309 kont)		67,254,36	67 254.36
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (73 kont)		61.699, 6	
b) poch. z innych kredytów (2 kont)		2.311,63	64.0 1,19
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (... kont)			
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (52 kont)		4.109,71	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			4.109,71
12. Pożyczki na skrypty dłużne (.... kont)			
13. Pożyczki komunalne (1 kont)		1.200,00	1.200,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (253 kont)			149 604,32
15. Odsetki zaległe			3.447,29
16. Pożyczki celowe z Banku Roln. (35 k.)			5.216,00
17. Ruchomości			2.702,52
18. Różne			8.443,80
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe) %% 1937 r.			1.132,94
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		273.829.35	
b) za rok sprawozdawczy		84.491 08	358.320,43
Razem			703.927,08
21. Depozyty			207.714,00
22. Różni za weksle kaucyjne			307.040,00
23. Inkaso			31.947 67
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			104.080,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.354.708,75

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Z
1. Kapitał zakładowy			50.000.00
2. Fundusz zasobowy			253,31
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (... kont)			
b) terminowe (12 kont)		45.100,39	45.100,39
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (... kont)			
b) terminowe do 3 mies. (479 kont)		70.011,00	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (... kont)			70.011.00
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (16 kont)		22.889.63	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (46 kont)		11.020.53	33.910,16
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			21.60
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		64.214.00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		32.3 0,00	
d) w innych instytucjach kredytowych			96.584,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			43.260,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez B. Rolny — konw. na B. Akc.		85.663,95	
b) przez Banki Państwowe		132.020,20	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		14.445,94	
d) przez inne instytucje		19 586,30	250.716,39
15. Banki i K. K. O. Loro			91.270,00
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			21.704,32
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			1.095,91
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			703.927,08
22. Różni za depozyty			207.714 00
23. Weksle kaucyjne			307.040 00
24. Różni za inkaso			31.947,67
25. Bank Akceptacyjny			104,080,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.354.708,75

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	5.752,02	
b) od rachunków bieżących	7.350 69	
c) od redyskonta weksli	4,119,68	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	9.159,47	
e) różne inne	5.718,62	32.100,48
2. Prowizje wypłacone		4.731,52
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	13.508 60	
b) świadczenia socjalne	1.322 81	
c) wydatki rzeczowe	5.263.38	20.094,79
4. Podatki i opłaty skarbowe		4,75
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	566,88	566,88
6. Odpisy na dłużnikach		133.898 80
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		818,53
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		
Razem		192.265,75

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	17.639,59	
b) od rachunków bieżących	12.130,94	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	268.00	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	15.851.08	
f) od papierów wartościowych		
g) od K. K. O. i Banków	2.292,79	
h) różne inne	2.066.02	50.248.42
2. Prowizje pobrane		7.274,85
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		48.744,00
7. Opłaty na koszty administracji		907,40
8. Różne dochody		600,00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		84.431,08
Razem		192.265.75

Buchalter: (—) R. Bieliński

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający: (—) K. Pawłowski
Zastępca Dyrektora: (—) R. Bieliński
Członek Dyrekcji: (—) St. Brzęczek

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Józef Gromada
Członkowie: (—) Wacław Karpiński
(—) Leon Czernicki

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU POSTAWSKIEGO W POSTAWACH.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		7.836,77	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		219,95	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych			
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			8.056,72
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		7.968,—	
c) listy zastawne i obligacje		500,—	
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych			8.468,—
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (3 kont)			1.100,—
8. Pożyczki wekslowe (635 kont)			184.646,—
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (78 k.)		18.871,19	18.871,19
b) pochodzące z innych kredytów*			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezp. innymi wartościami (1 kont)			49.996,91
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (1 kont)		100,—	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			100,—
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjn. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego (355 kont)			148.319,—
15. Odsetki zaległe			24.514,77
16. Nieruchomości 3)			50.025,06
17. Ruchomości			1.297,09
18. Różne			4.828,16
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.137,35
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			503.360,25
21. Depozyty			29.550,—
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			24.150,13
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Razem			
Ogółem			557.060,38

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			30.000,—
2. Fundusz zasobowy			20.621,98
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			73,—
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			1.500,—
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (18 kont)		25.897,02	
b) terminowe (1 kont)		52.017,92	77.914,94
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (43 kont)		8.226,18	
b) terminowe do 3 mies. (157 kont)		112.426,70	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (.... kont)			120.652,88
8. Rachunki bieżące			
a) instytucyj państw., samorzd. i innych prawno-publ. (2 kont)		11.266,10	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (9 kont)		4.675,18	15.941,28
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			10,—
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		19.870,—	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			19.370,—
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			139.289,—
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		69.155,05	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			69.155,05
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			5.151,92
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.153,78
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			526,42
Razem			503.360,25
22. Różni za depozyty			29.550,—
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			24.150,13
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Razem			
Ogółem			557.060,38

3) W tym nieruchomości Funduszu zasobowego zł 20.000,—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	9.935,—	
b) od rachunków bieżących	74,—	
c) od redyskonta weksli	1.812,—	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	11.819,80	
e) różne inne	1.655,03	25.295,83
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	13.525,90	
b) świadczenia socjalne	1.239,22	
c) wydatki rzeczowe	3.619,29	18.384,41
4. Podatki i opłaty skarbowe		206,91
5) Amortyzacja		
a) nieruchomości	505,—	
b) ruchomości	110,—	615,—
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		594,14
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawcz.		
11. Nadwyżka		526,42
Razem		45.622,71

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	25.816,59	
b) od rachunków bieżących	1.370,—	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	13,—	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	117,—	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	13.211,92	40.528,51
2. Prowizje pobrane		1.794,20
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		3.300,—
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		45.622,71

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Kęstowicz Józef
Członkowie: (—) Kalinowski Dionizy
(—) Regini Wiktor

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) Stefan Rudziński
Członkowie: (—) Jerzy Makowski
(—) Edward Pokrzewiński

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU ROWIEŃSKIEGO W RÓWNEM

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		12.987,04	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		6.998,69	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		94.057,44	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			114.043,16
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe			
c) listy zastawne i obligacje		7.763,50	
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		9.045,00	16.808,50
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (581 kont)			165.090,14
8. Pożyczki wekslowe (5499 kont)			645.535,37
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (494 kont)		84.301,89	
b) pochodz. z innych kredytów (... k.)			84.301,89
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (kont)			10.261,79
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (223 kont)		25,953,45	
b) innych wartości (kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			25,973,45
12. Pożyczki na skrypty dłużne (kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (19 kont)			31.300,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (574 kont)			250 514,85
15. Odsetki zaległe			4.162,11
16. Nieruchomości 2)			83.703,67
17. Ruchomości			6.921,00
18. Różne			16.886,85
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.455.502,78
21. Depozyty			265.633,96
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			280.237,33
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			2.001.374,07

Stan bierny.

	W wal. obc. zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		165.000,00	
2. Fundusz zasobowy		80.000,00	
3. Fundusze specjalne			
a) Kapitał na pop. bud. ogniotrwał.		30.000,00	
b) Kapitał na pop. spółdz. mleczarni		2,500 00	277.500,00
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (14 kont)		49.534 55	
b) terminowe (1 konto)		41.404,45	
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (5044 kont)		272.597,19	
b) terminowe do 3 miesięcy (16 kont)		36.872,49	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (15 kont)		16.428,75	416,837,43
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno - publ. (28 kont)		122.676,55	
b) osób fizycz. i pr.-pryw. (33 kont)		81.982,28	204.658,83
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			120.591,25
12. Dyskonto Akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		89.885,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.		19.654,44	
d) przez inne instytucje		227.212,00	336.751,44
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			86.041,63
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			822,20
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			12.300,00
Razem			1.455.502,78
22. Różni za depozyty			265.633,96
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			
24. Różni za inkaso			280.237,33
25. Nasze akcepty			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			2.001.374,07

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 R.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	17,959,59	
b) od rachunków bieżących	4,375,36	
c) od redyskonta weksli	12.259,63	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	16.219.81	
e) różne inne	3.509,84	54.324,23
2. Prowizje wypłacone		
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	48.020,35	
b) świadczenia socjalne	3.873,16	
c) wydatki rzeczowe	16.378,24	68.271,75
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	700,00	
b) ruchomości	1.366,45	2.066,45
6. Odpisy na dłużnikach		5.345,09
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		1.977,75
9. Różne		4.558,97
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		12.300,00
Razem		148.844,24

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	91.854,70	
b) od rachunków bieżących	1.810,71	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	1.890 00	
g) od K. K. O. i Banków		
h) różne inne	2.564,43	98.119,84
2. Prowizje pobrane		40.904,00
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		9.820,40
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		148.844,24

Dyrekcja:
(—) **F. Turczyński** — dyrektor zarządzający
(—) **L. Korolko** — zast. dyrektora zarządz.
(—) **J. Byczkowski** — członek Dyrekcji

Komisja Rewizyjna:
(—) **O. Wirpsza**
(—) **K. Szałasny**
(—) **R. Kloss**
(—) **Wł. Gwoździew**
(—) **F. Iwańczuk**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WŁODAWSKIEGO WE WŁODAWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc Zł.	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		2.916,72	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		16.415,42	
c) pozost. w Bankach Państw. i Kom.		1.128,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			20.460,14
2. Kupony			396 00
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		7.725,40	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		8.225 00	15.950,40
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			6.291,29
7. Weksle zdyskontowane (23 kont)		81.727,31	
8. Pożyczki wekslowe (130 kont)		59.320,45	
9. Weksle protestowane			
a) pochodz. z dysk. i poż. wekslowych (155 kont)		79 693,80	
b) pochodzące z innych kredytów			220.741,56
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (1 konto)		90,00	
b) zabezpieczone hipoteką (1 konto)		20.227,00	
c) zabezp. innymi wartośc. (6 kont)		177.997,00	198.314,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (20 kont)		2.726,45	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... k.)			2.726,45
12. Pożyczki na skrypty dłużne (2 konta)			3 328,00
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (108 kont)			127.163,18
15. Odsetki zaległe			16.198,24
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.072,00
18. Różne			1.807,39
19. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			3.574,45
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			620.02 ,10
21. Depozyty			
22. Udzielone gwarancje			252.802,84
23. Inkaso			37.167 08
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			135 343,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.045.336,02

Stan bierny.

	W wal. obc Zł.	Zł.	Zł.
1. Kapitał zakładowy			55.000,00
2. Fundusz zasobowy			4.003,44
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (28 kont)		3.397,42	
b) terminowe (1 konto)		50.000,00	53 397,42
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (777 kont)		15.042,25	
b) terminowe do 3 miesięcy (konta)			
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (1 konto)		23,30	15.065 55
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instyt. państw., samorząd. i innych prawno-publ. (7 kont)		11.382,60	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (20 kont)		27.716,90	39.099,50
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			93,10
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		600,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.		39.088,00	
d) w innych instytucjach kredytowych			39.688,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego			115.678,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		281.433,46	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			281 433,46
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			12.771,16
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			3.683,54
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		109,93	109,93
Razem			620.023,10
22. Różni za depozyty			
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			252.802,84
24. Różni za inkaso			37.167,08
25. Bank Akceptacyjny			135.343,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.045.336,02

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	2.772,39	
b) od rachunków bieżących	1.465,01	
c) od redyskonta weksli	7.516,69	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	20 076,64	
e) różne inne	670,82	32.502,45
2. Prowizje wypłacone		178,29
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	10.435,20	
b) świadczenia socjalne	1.176,47	
c) wydatki rzeczowe	5.029,57	16.641,24
4. Podatki i opłaty skarbowe		1.844,34
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	742,95	742,95
6. Odpisy na dłużnikach		1.984,66
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		24 44
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawczego		
11. Nadwyżka		109,93
Razem		54.028,30

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	29.037,12	
b) od rachunków bieżących	18.931,55	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	191,30	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	267,20	
e) od pożyczek i wierzytelności hipot.		
f) od papierów wartościowych	617,25	
g) od K. K. O. i Banków	60,97	
h) różne inne	847,81	49.953 20
2. Prowizje pobrane		3.020,75
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		1.054,30
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		54.028,30

Buchalter: (—) C. Raczyński

Dyrekcja:

Dyrektor Zarządzający: (—) Jacuński Lucjan
Zastępca Dyrektora: (—) Raczyński Czesław
Członek Dyrekcji: (—) Pawłowski Jan

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący: (—) Niewolak Jan
Członek: (—) Gmiter Antoni

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POW. WŁOSZCZOWSKIEGO WE WŁOSZCZOWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1936 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		21.599,77	
b) pozostałość w Banku Polsk. i PKO.		266.67	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		210,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne		3 150.C0	25.226 44
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		5.340,98	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		2.037,75	7.378,73
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			66,344 60
7. Weksle zdyskontowane (14 kont)			5,484.98
8. Pożyczki wekslowe (472 kont)			97.976,00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (40 kont)		6.485,77	
b) pochodzące z innych kredytów			6.485,77
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone papierami wartościow.			
b) zabezpieczone hipoteką (1 konto)		2.949,09	
c) zabezpiecz. innemi wart. (4 konta)		78 350,15	81 299,24
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (61 kont)		6.236,50	
b) innych wartości* (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			6.236,50
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne (3 konta)			3.740,00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptacyjn. (107 kont)			58 444,00
15. Odsetki zaległe			2.471,81
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			5.165,93
18. Różne			14.812,68
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			747,92
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			381.814.60
21. Depozyty			155.262,99
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			15.692,24
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			14.000,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			566.769,83

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000.00
2. Fundusz zasobowy			1.541,95
3. Fundusze specjalne:			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			2,96
5. Fundusz amortyzacji nieruchomoci			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (2 konta)		75 18	
b) terminowe (1 konto)		87.088,05	97 163,23
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych			
a) bezterminowe (979 kont)		66.661,80	
b) terminowe do 3 miesięcy (28 kont)		23 830,35	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (21 kont)		10.438,01	100.930,16
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno - publ. (37 kont)		28.431,79	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (30 kont)		23 343.11	51.774,90
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			60,851.09
10. Zobowiązania inkasowe			364.00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		705.00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			705.00
12. Dyskonto akceptów Banku Akcept.			14.000.00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			688,46
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			2.473 55
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		1.319,30	1.319,30
Razem			381.814,60
22. Różni za depozyty			155.262,99
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			15.692 24
25. Bank Akceptacyjny			14.000,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			566.769,24

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 600.—.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1936 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	9.132,79	
b) od rachunków bieżących	9.462,20	
c) od redyskonta weksli	897,64	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	796.65	
e) różne inne	4 987 96	25.277.24
2. Prowizje wypłacone		26,61
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	13.327,00	
b) świadczenia socjalne	1.882,96	
c) wydatki rzeczowe	4.855,62	20.065,58
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	518 47	518,47
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		299,02
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		1.319 30
Razem		47 506,22

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	23.429,10	
b) od rachunków bieżących	15.549,76	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	195.40	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecz.	191 70	
f) od papierów wartościowych	483,00	
g) od K. K. O. i Banków	1.552.61	
h) różne inne	1.636 40	43.037,97
2. Prowizje pobrane		2.660,46
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartościowych		168.79
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		225.15
7. Opłaty na koszty administracji		1.338,85
8. Różne dochody wylos. bon Fund. Inwest.		75 00
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		47.506.22

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej:
(—) Jan Ledwoch

Członkowie Komisji Rewizyjnej:
(—) Ks. Kazimierz Błasik
(—) Leon Kusiński
(—) Franciszek Kozioł

Naczelnik Zarządu — Dyrektor:
(—) Stefan Długosz
Członkowie: (—) Leon Staroszczyk
(—) Antoni Kwietniewski

p. o. Księgowy: (—) Tadeusz Barański

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.